

**Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет**

**Національна академія
педагогічних наук України
Інститут професійної освіти**

**Dragomanov Ukrainian
State University
Faculty of Education**

**National Academy of
Education Sciences of Ukraine
Institute of Vocational Education**

**РОЗВИТОК
ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ
ВЧИТЕЛЯ:**

**результати опитування
студентів, викладачів закладів
вищої освіти та стейкхолдерів
системи освіти
(звіт)**

**DEVELOPMENT
OF A TEACHER'S
PROFESSIONAL CAREER:**

**survey results of students,
teachers at higher education
institutions and stakeholders of the
education system
(report)**

Київ 2025

Kyiv 2025

P-73 РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ ВЧИТЕЛЯ: результати опитування студентів, викладачів закладів вищої освіти та стейкхолдерів системи освіти (звіт) / укладачі: Т.О. Олефіренко, М.А. Пригодій. – Київ: УДУ імені Михайла Драгоманова; ІПО НАПН України, 2025. – 62 с.

Цитувати як: Олефіренко, Т. О., & Пригодій, М. А. (2025). *Розвиток професійної кар'єри вчителя: результати опитування студентів, викладачів закладів вищої освіти та стейкхолдерів системи освіти (звіт)*. УДУ імені Михайла Драгоманова; ІПО НАПН України.

Звіт містить результати дослідження, проведеного для оцінювання стану підготовки студентів та вчителів до розвитку професійної кар'єри в Україні. Дослідження здійснювалося шляхом онлайн-анкетування студентів, науково-педагогічних працівників та стейкхолдерів системи освіти у лютому-березні 2025 року, з охопленням 1422 респондентів (1260 студентів; 88 викладачів закладів вищої освіти та 74 роботодавців). Опитувальники для студентів, викладачів та роботодавців спрямовані на визначення змісту спеціального курсу, що підтримуватиме розвиток професійної кар'єри майбутніх учителів. Вони охоплюють ключові аспекти професійного зростання, зокрема теоретичні основи, кар'єрне планування, самопрезентацію, цифрові технології, психологічну готовність до змін, стажування, лідерство та освіту впродовж життя. Опитувальники сприяють здійсненню оцінювання потреб студентів у розвитку компетентностей, необхідних для успішної професійної діяльності, та визначенню змісту навчальної програми, що відповідатиме сучасним викликам освітнього середовища.

Видання призначене для науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, дослідників, розробників стандартів у сфері освіти. Воно може бути корисним для організацій, що займаються професійним розвитком педагогічних кадрів, для освітніх адміністрацій, політиків, які працюють над реформами в галузі освіти, а також для науковців, які досліджують питання розвитку професійної кар'єри.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
Розділ 1.1 ОПИТУВАЛЬНИК ДЛЯ СТУДЕНТІВ	5
Розділ 1.2 РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ	9
Розділ 1.3 АНАЛІТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ	30
Розділ 2.1 ОПИТУВАЛЬНИК ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ	32
Розділ 2.2 РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ	36
Розділ 2.3 АНАЛІТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ	46
Розділ 3.1 ОПИТУВАЛЬНИК ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ	48
Розділ 3.2 РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ РОБОТОДАВЦІВ	52
Розділ 3.3 АНАЛІТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАННЯ РОБОТОДАВЦІВ	60

ПЕРЕДМОВА

Сучасні виклики освіти, зумовлені глобальними трансформаціями ринку праці, цифровізацією освітнього середовища та потребою у формуванні мобільних і конкурентоспроможних фахівців, вимагають перегляду підходів до професійної підготовки майбутніх учителів. Одним із ключових аспектів цієї підготовки є розвиток навичок кар'єрного планування, професійної мобільності, самопрезентації та адаптації до змін.

У цьому контексті проведене дослідження має на меті оцінити стан готовності студентів педагогічних спеціальностей до побудови професійної кар'єри, а також визначити потреби у створенні спеціального курсу, який сприятиме їхньому професійному зростанню. Опитування, яке проводилося у лютому-березні 2025 року, охопило 1422 респондентів, серед яких 1260 студентів, 88 викладачів закладів вищої освіти та 74 представники роботодавців. Отримані результати дозволяють комплексно оцінити очікування та виклики, що постають перед майбутніми педагогами в контексті їхньої кар'єрної траєкторії.

Опитувальники, використані у дослідженні, охоплюють широкий спектр питань, пов'язаних із професійним розвитком майбутніх учителів. Вони включають аспекти теоретичної підготовки, кар'єрного планування, використання цифрових технологій, психологічної готовності до змін, ролі стажування у професійному становленні, розвитку лідерських компетентностей та навчання впродовж життя. Особлива увага приділена визначенню змісту спеціального курсу, що може стати ефективним інструментом у підготовці майбутніх педагогів до успішної професійної діяльності.

Результати дослідження можуть бути корисними для науково-педагогічних працівників, розробників освітніх програм і стандартів, фахівців у сфері професійного розвитку педагогічних кадрів, освітніх адміністрацій, а також для дослідників, які вивчають питання кар'єрного розвитку вчителів. Вони сприятимуть удосконаленню змісту педагогічної освіти відповідно до сучасних тенденцій, що визначають якість і ефективність підготовки майбутніх фахівців у галузі освіти.

Висловлюємо щиро подяку всім учасникам опитування, зокрема студентам, викладачам і роботодавцям, які зробили внесок у дослідження, поділившись своїми поглядами та досвідом. Окремо дякуємо представникам Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Університету Григорія Сковороди в Переяславі, Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та Національної академії педагогічних наук України, за активну участь та підтримку дослідницької ініціативи. Ваш внесок є надзвичайно важливим для вдосконалення підходів до підготовки майбутніх педагогів і розробки ефективних освітніх програм, що відповідатимуть сучасним викликам.

Розділ 1.1

ОПИТУВАЛЬНИК ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Шановний колего!

Просимо Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться з метою визначення змісту актуальних питань підготовки майбутніх учителів до розвитку професійної кар'єри.

Інструкція: Відповідайте на запитання відповідно до Вашого досвіду та потреб у професійному розвитку.

Відповіді анонімні й будуть використані у межах наукового дослідження.

1. Теорія професійного розвитку вчителя

1. Які аспекти професійного розвитку Ви вважаєте найважливішими для майбутнього вчителя?

- Педагогічна майстерність (знання методів викладання, організація навчального процесу)
- Цифрова компетентність (володіння сучасними технологіями та онлайн-інструментами)
- Психолого-педагогічні навички (розуміння вікових особливостей учнів, мотивація до навчання)
- Комунікативні навички (ефективне спілкування з учнями, батьками, колегами)
- Професійна мобільність (готовність до змін, адаптація до нових умов роботи)
- Самоосвіта та професійний розвиток (участь у тренінгах, конференціях, курсах підвищення кваліфікації)
- Практичний досвід (стажування, педагогічна практика, робота в реальних умовах)
- Знання сучасних освітніх тенденцій (STEM-освіта, інклюзивне навчання, міждисциплінарний підхід)
- Емоційний інтелект та стресостійкість (вміння керувати емоціями, збереження психоемоційного здоров'я)
- Організаційні та лідерські навички (управління навчальним процесом, робота в команді, ініціювання проєктів)
- Інше: _____

2. Які теми, на Вашу думку, слід включити до курсу з професійного розвитку? (зазначте власний варіант) _____

2. Кар'єрне планування і професійна мобільність

3. Чи маєте Ви досвід створення особистого кар'єрного плану?

- Так
- Частково
- Ні

4. Які навички кар'єрного планування Ви хотіли б розвинути? (оберіть відповідні варіанти)

- Планування кар'єри
- Можливості професійної мобільності
- Робота з кар'єрними ризиками
- Адаптація до змін на ринку праці
- Інше: _____

3. Методики самопрезентації та побудови особистого бренду

5. Чи володієте Ви навичками створення професійного портфоліо?

- Так
- Частково
- Ні

6. Які теми з самопрезентації Вам були б корисні? (оберіть відповідні варіанти)

- Створення резюме та мотиваційного листа
- Ведення професійного блогу
- Публічний виступ та комунікація
- Нетворкінг та побудова ділових зв'язків
- Інше: _____

4. Цифрові технології в кар'єрному розвитку педагога

7. Чи використовуєте Ви цифрові платформи для професійного розвитку?

- Так
- Частково
- Ні

8. Які цифрові інструменти Ви хотіли б освоїти у межах спеціального курсу? (оберіть відповідні варіанти)

- Онлайн-курси та вебінари
- Ведення електронного портфоліо
- Використання соцмереж для кар'єрного просування
- Робота з платформами для онлайн-навчання (Moodle, Google Classroom, LinkedIn тощо)
- Інше: _____

5. Психологічна готовність до змін у професійній діяльності

9. Як Ви ставитеся до змін у професійній діяльності?

- Позитивно
- Нейтрально
- Негативно

10. Які психологічні аспекти варто розглянути у курсі? (оберіть відповідні варіанти)

- Управління стресом
- Робота з невизначеністю
- Формування професійної мотивації
- Баланс між особистим життям і роботою
- Інше: _____

6. Профільна освіта та стажування як елементи кар'єрного розвитку

11. Чи брали Ви участь у стажуванні?

- Так
- Ні

12. Які аспекти стажування важливо розглянути у межах курсу? (оберіть відповідні варіанти)

- Знайомство з освітнім середовищем (структура закладу освіти, рольові функції вчителя)
- Методика викладання предметів (розробка уроків, застосування сучасних технологій)
- Психолого-педагогічний супровід (робота з учнями різного віку, підхід до інклюзивного навчання)
- Оцінювання та моніторинг навчальних досягнень (форми контролю, критерії оцінювання)
- Комунікація з учасниками освітнього процесу (співпраця з учнями, батьками, колегами)
- Робота з цифровими технологіями в освітньому процесі (онлайн-ресурси, інтерактивні методи)
- Розвиток професійних компетентностей (планування кар'єри, професійне зростання)
- Педагогічна етика та правові аспекти (відповідальність вчителя, права та обов'язки)
- Управління класом та мотивація учнів (методи дисципліни, залучення до навчання)
- Практична діяльність та рефлексія (аналіз проведених уроків, обмін досвідом)
- Інше: _____

13. Чи потрібна додаткова практична підготовка вчителя для профільного навчання учнів?

- Так
- Ні

7. Лідерство та управління у професійній діяльності

14. Чи цікавить Вас тема лідерства у педагогічній діяльності?

- Так
- Частково
- Ні

15. Які навички управління Ви хотіли б розвинути? (оберіть відповідні варіанти)

- Управління освітніми проєктами
- Тайм-менеджмент
- Командна робота
- Інше: _____

8. Освіта впродовж життя та професійний розвиток

16. Чи плануєте Ви після здобуття кваліфікації продовжувати навчання або підвищувати кваліфікацію?

- Так
- Можливо
- Поки ні

17. Які формати навчання Вам були б цікаві? (оберіть відповідні варіанти)

- Курси підвищення кваліфікації
- Друга вища освіта
- Самостійне навчання
- Участь у професійних спільнотах
- Інше: _____

Дякуємо за участь! Ваші відповіді допоможуть розробити спеціальний курс для покращення кар'єрного розвитку студентів.

Розділ 1.2 РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ

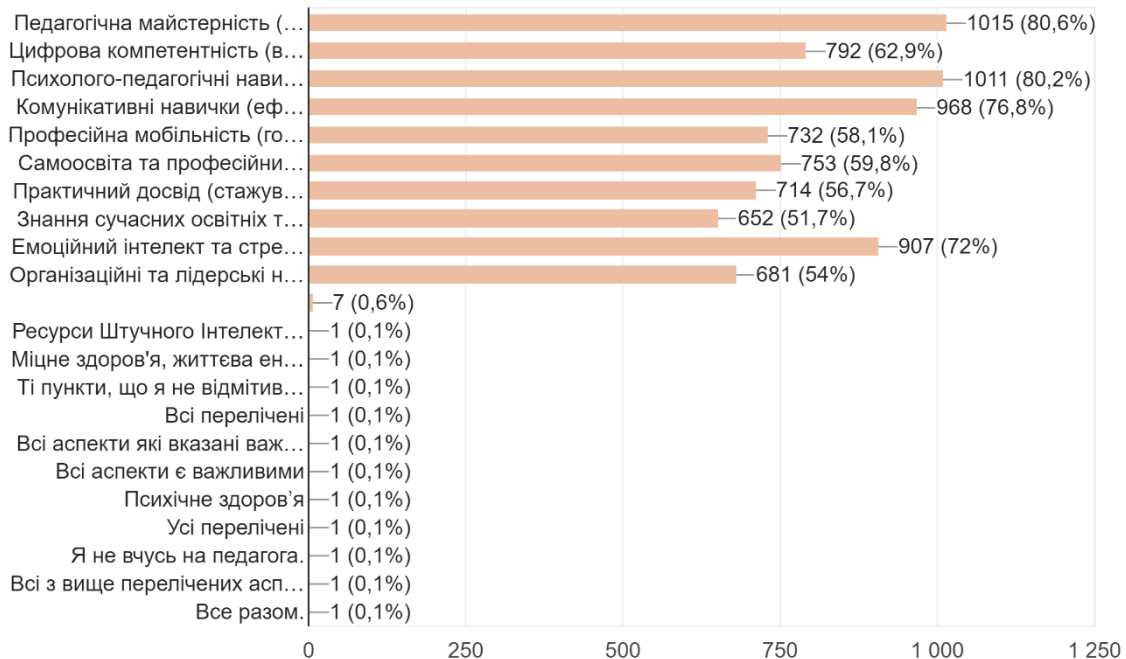
(графічне інтерпретування FAIR-даних)

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14993060>

1. Теорія професійного розвитку вчителя

1. Які аспекти професійного розвитку Ви вважаєте найважливішими для майбутнього вчителя?

1 260 відповідей

2. Які теми, на Вашу думку, слід включити до курсу з професійного розвитку? (зазначте власний варіант)

412 відповідей

Курс з професійного розвитку має включати теми професійної ідентичності, етики, саморозвитку, емоційного інтелекту, стресостійкості та ефективної комунікації.

Ведення шкільної та поза шкільної документації

Для психологів - саморегуляція

1. Розвиток професійних навичок
2. Лідерство та управління
3. Комунікація та міжособистісні навички
4. Кар'єрне планування та особистий бренд
5. Гнучкість та адаптивність
6. Цифрові навички

Курс з професійного розвитку майбутніх учителів має охоплювати питання планування кар'єри, формування професійних та особистісних компетенцій, управління конфліктами,

<p>комунікації, критичного мислення та емоційного інтелекту. Важливими є сучасні тенденції в освіті, створення професійного портфоліо, самопрезентація та підготовка до співбесіди. Особливу увагу слід приділити безперервному навчанню, адаптації до змін та використанню інноваційних технологій у педагогічній діяльності.</p>
Статева освіта
Інноваційні технології та цифрові навички
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні методики та технології в освіті (зокрема, STEAM-освіта, інтегроване навчання, інклюзивна педагогіка). 2. Психологія професійного вигорання та шляхи його запобігання. 3. Ефективна комунікація з батьками та дітьми (конфліктологія, емоційний інтелект). 4. Розвиток лідерських якостей та самоменеджмент. 5. Використання цифрових технологій у роботі вихователя (інтерактивні платформи, додатки для планування занять). 6. Арт-терапія та ігрові техніки в роботі з дітьми. 7. Робота з дітьми з особливими освітніми потребами. 8. Основи підприємництва та фінансової грамотності для педагогів (створення освітніх проектів, грантові можливості).
Сучасні тенденції
Сучасні методики викладання, психологія учнів, практика діяльності
Протидія булінгу між дітьми, спілкування з батьками, вирішення конфліктів в колективі
Комунікативні навички, самоаналіз ,емоційний інтелект , розвиток професійних навичок , психологічна стійкість
Комунікативні навички. Лідерство.
Навички самопрезентації та публічні виступи – як підготувати і провести ефективні презентації, ораторські навички.
Вміння вести дистанційно уроки
Кар'єрне планування та розвиток
Комунікаційні навички
Психологічний супровід вчителя під час навчального процесу
Робота з учнями з особливими освітніми потребами (інклюзивне навчання)
на мою думку теми де нас навчать як правильніше підходити до дитиня і як краще передати жагу до навчання дітям
Емоційний інтелект та стресостійкість
Цифрові ресурси
Навички спілкування
Праця з батьками та колективом, як оформлювати документацію
<p>Лідерство та управління:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основи лідерства - Управління командами - Делегування та мотивація
Методи зацікавлення учнів та мотивації їх до навчального процесу; Як грамотно вибудувати спілкування та співпрацю з батьками учнів.
<ol style="list-style-type: none"> 1. Емоційний інтелект у професійній діяльності 2. Тайм-менеджмент та пріоритизація завдань 3. Комунікаційні навички та мистецтво переговорів 4. Креативне мислення та генерація ідей 5. Стресостійкість та емоційне вигорання: профілактика та подолання.
Запобігання булінгу та створення безпечного середовища

Інклюзивна освіта
Командна робота
Кар'єрне планування і професійна мобільність
Психологічна стабільність в умовах війни.
Професійне спрямування освіти в реаліях сьогодення; сучасні технології для ефективної роботи викладача.
Освітній маркетинг: як зробити школу (і себе) привабливими
Спілкування і взаємодії з батьками
Психологія вікових особливостей дітей, розвиток емоційного інтелекту
Я думаю, всього по трошки
Збереження психоемоційного здоров'я педагога.
Правильне комунікування з дітьми, вміння зацікавити їх даним матеріалом
Ораторське мистецтво
Конфліктологія та управління стресом; Планування та організація часу.
всі теми вже зазначені вище
працювати з душею
1. Кар'єрне планування 2. Лідерство та управління командами 3. Розвиток навичок комунікації
Формування творчого потенціалу
Стресостійкість вчителя. Топ програм-помічників у роботі вчителя (з гайдом по них). Як вразити працедавця своєю самопрезентацією.
Самоосвіту.
Професійна етика та відповідальність. Комунікативні навички. Особистісний розвиток. Креативність
Знання сучасних освітніх тенденцій
Мотивація, організація простору та часу, емоційний ресурс
Емоційна стабільність
Стресостійкість педагогів
Вимогливість до учнівства
Більше роботи з інтерактивними додатками
Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів з інтелектуальними порушеннями
Дослідницьке та проектне навчання
Правильний підхід до навчання дітей
Сучасні технології
Стресостійкість
1. Методи викладання 2. Психологія учня 3. Інклюзія 4. Цифрові технології 5. Оцінювання 6. Комунікація 7. Стресостійкість 8. Саморозвиток 9. Лідерство 10. Освітні тренди

Робота з батьками.
Ментальне здоров'я
Цифрова компетентність
Психолого-педагогічна підготовка у наш час
Цифрові інструменти для вчителя
Психологічна витримка
Дитяча психологія
Комунікативні навички
Комунікація та робота в команді
• Ефективне спілкування та активне слухання
• Конфліктологія: як вирішувати суперечки
• Лідерство та командна робота
• Нетворкінг і побудова професійних зв'язків
Управління стресом та емоційним вигоранням
Фінансова грамотність
Математика, українська мова, іноземна мова.
1. Навички спілкування
2. Навички самоконтролю
3. Управління та вирішення конфліктів
Інновації та креативність у роботі
Мотивація та самодисципліна
Критичне мислення та прийняття рішень
Критичне та креативне мислення, цифрова грамотність та технології, управління кар'єрою та професійним розвитком
Різновид подачі матеріалу для дітей,
Лідерство та управління
Тестування педагогів на мотивованість та протидія булінгу в колективі
Емоційний інтелект та soft skills – розвиток комунікаційних навичок, емоційної стійкості та самоменеджменту.
Адаптація до змін
Емоційний інтелект і спілкування
Психолого-педагогічні умови успішної адаптації учасників освітнього процесу
Stem напрямок, та креативність, адже потрібно за допомогою цих методик рухатися вперед
Психологія конфліктів та шляхи їх вирішення. Профілактика емоційного вигорання. Інклюзивна освіта на практиці. Цифрова гігієна та безпека. Проектний менеджмент в освіті. Ці теми допоможуть майбутнім педагогам бути гнучкими, стресостійкими та інноваційними.
Методика та технології навчання. Використання ігрових методів у навчанні. Дидактичні інновації.
Розвиток креативності та інновацій.
Створення безпечного освітнього процесу в умовах воєнного стану
Підготовка педагогів до роботи в інклюзивному класі
Цифрові інструменти для навчання
"Навички роботи у кризових ситуаціях"
Психологія
Емоційний інтелект та стресостійкість

Креативне мислення
Патріотизм
Використання штучного інтелекту в освіті
Вище зазначеного, достатньо
Креативне мислення
Знання методів викладання, організація навчального процесу
Подолання стресу, розвиток комунікативних навичок.
Всього достатньо.
Емоційний інтелект
Дисципліна з комунікабельності, як знаходити теми для позаурочного процесу, як правильно спілкуватися з батьками, як знаходити до дитини підхід (що можна запропонувати для дитини), як підвищити мотивацію до навчання у дитини або як допомогти побороти страх. Трохи практичного досвіду з цього плану хочеться
Інклюзивна освіта « Диференціація та персоналізація навчання»
Штучний інтелект
Конференції чи співбесіди з спеціалістами професії, в якій є бажання розвиватися.
"Формувальне оцінювання: як мотивувати учнів". "Гейміфікація та її ефективність у навчальному процесі."
1. Емоційний інтелект і управління стресом 2. Персональний бренд і кар'єрне зростання
Знання сучасних освітніх тенденцій і сучасні онлайн платформи
Робота із конфліктними та деструктивними ситуаціями, як між дітей, так і з батьками
Сексуальне і фінансове виховання учнів
Креативність та інновації: розвиток здатності до творчого мислення, генерування нових ідей, пошук інноваційних рішень.
Повага до інших
Методи роботи та підходи до особливих дітей
Професійне самовдосконалення
Цифрова грамотність
Управління стресом, управління конфліктами, медіабезпека
ІТ сферу
Емоційний інтелект
Інноваційні педагогічні методи, критичне мислення
Психологія
Кар'єрне планування, ораторське мистецтво, публічний виступ
1 Самосвідомість та кар'єрне планування 2 Навички ефективної комунікації 3 Лідерство та командна робота 4 Тайм-менеджмент та продуктивність 5 Адаптивність і стресостійкість 6 Професійна етика 7 Навички вирішення проблем та критичне мислення 8 Основи фінансової грамотності 9 Використання цифрових технологій у професійній діяльності 10 Постійне навчання та професійний розвиток.
Освіта закордоном (плюс та мінуси, що схожого та відмінного з нашою освітою)
Цифрова компетентність
1. Тайм-менеджмент. 2. Емоційний інтелект. 3. Управління конфліктами.

4. Інноваційні методи навчання.
5. Основи самопрезентації.
Інклюзивне навчання
Навички для успішного кар'єри
онлайн крси, можливості до обміну.
Публічні виступи
Самоменеджмент та кар'єрне зростання
Стресостійкість, підхід до батьків
Детальніше про курс, по іншому питання задавайте
Стресостійкість та робота з емоціями
Розширення та оновлення загальнонаукових та спеціальних знань та вмінь.
Форми та методи роботи із сучасними дітьми в реальному житті.
Робота з цифровими носіями в освітньому процесі
Сучасні методики та технології навчання
Головне це вміння працювати у будь яких умовах
Психологія
Самомотивація
Потрібен сучасний підхід педагогів до учнів
Проектна діяльність у початковій школі
Досвід за кордоном
Психологічні тренінги
Використання сучасних технологій та автоматизація процесів
Збереження психоемоційного здоров'я
Інклюзивна освіта та робота з дітьми з особливими освітніми потребами
Практика як правильно комунікувати з батьками, та як правило працювати з інклюзивними дітьми
Професійна стійкість
Саме головне це уміння адаптації до всіх умов роботи
Користування ПК
ШІ
Навички спілкування, навички самоконтролю, емоційний інтелект
Вміння спілкуватися з батьками та адміністрацією школи
Емоційний інтелект та управління стресом
1)Професійне вигорання та стратегії самопомогли для вихователів. 2)Важливість залучення батьків до освітнього процесу. 3)Розвиток цифрової грамотності у дітей дошкільного віку.
Як уникати професійного вигорання
Емоційний інтелект та управління стресом – як краще розуміти себе та інших, зберігати продуктивність у складних ситуаціях.
більше про вікоу психологію дітей
Інклюзивна освіта
Психологічна стійкість і профілактика вигорання
Робота з батьками
Профілактика стресу та вигорання вчителів, Права та обов'язки вчителя, етичні норми взаємодії з учнями та колегами , Інклюзивне навчання

Сучасні технології
Аі
Розвиток емоційного інтелекту
Розвиток емпатії та емоційного інтелекту. Постановка цілей та планування кар'єри
Лідерство та управління командою, тайм-менеджмент
Онлайн платформи для навчання
Емоційна стабільність і психічна рівновага
Тайм менеджмент
Все задовільняє.
Інклюзія
Емоційний інтелект
Робота з важкими учнями – стратегії підтримки та мотивації. Міжпредметні зв'язки – як об'єднувати знання з різних дисциплін для глибшого розуміння матеріалу.
Самооцінка
Психологічна допомога вчителю
Ораторське мистецтво
Психологічний добробут, тайм менеджмент, емоційний інтелект
Кар'єрне планування
Психологія спілкування з батьками учнів
Алгоритми дії у надзвичайних ситуаціях
Іноземна мова
Більше практики, практичних завдань та занять.
Цифрова компетентність
Кар'єрне планування і професійна мобільність
Лідерство та професійний розвиток вчителя, як уникати професійного вигорання, ефективна комунікація та взаємодія, психологія учнів та педагогічна етика
Курс з професійного розвитку має охоплювати такі ключові теми: Ефективна комунікація – розвиток навичок усного та письмового спілкування. Емоційний інтелект та лідерство – розуміння власних емоцій і вміння мотивувати інших. Критичне мислення та вирішення проблем – розвиток аналітичних навичок для прийняття рішень. Адаптивність та гнучкість – готовність до змін і розвиток навичок адаптації. Мережеві зв'язки та персональний бренд – як будувати професійні контакти та просувати себе. Цифрові навички та штучний інтелект – орієнтація у сучасних технологіях. Фінансова грамотність – управління фінансами та бюджетування. Переговори та мистецтво впливу – як досягати вигідних угод і переконувати. Креативність та інновації – розвиток творчого підходу до роботи.
Створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища
Емоційний інтелект
Емоційна стійкість та профілактика вигорання
Етика спілкування з учнями в умовах воєнного часу
Світовий досвід дошкільного виховання, історія дошкільної освіти у різних країнах
Забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами, створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, альтернативні методи й підходи, що забезпечить дитині психологічний комфорт і розвиток особистості.

Емоційний інтелект, роботи з особливими дівчатами
Світовий досвід дошкільної освіти зараз, історія розвитку дошкільної освіти у різних країнах
Інклюзивна освіта, психологія учня, ефективна комунікація, саморозвиток та профілактика вигорання, інтерактивні методи навчання
Стрес дитини і методи їх подолання
Психологія розвитку дитини. Адаптація дітей під час війни в молодших класах. Допомога вчителю під час війни від адміністрації школи. А не тільки вимоги від адміністрації.
Тайм менеджмент, лідерство
Емоційний інтелект, ефективні комунікації
Більше тренінгових та практичних програм у групі, наскільки це можливо, бо навички закріплюються краще таким чином
Фандрайзінг та пошук грантових можливостей для професійного розвитку.
Стресостійкість
Штучний інтелект
Психологія
Психологія втрати
Взаємодія з дотичними особами: керівництво, батьки тощо
Профілактика вигорання у вчителів
Stem освіта
Мені здається, що для ефективного розвитку викладачів вищої школи курс повинен охоплювати методику викладання, сучасні освітні технології, психологічні аспекти навчання та професійні навички.
Психолого-педагогічні основи викладання у вищій школі: психологія студентського віку: мотивація, особливості сприйняття, когнітивний стиль; педагогічна майстерність викладача; управління увагою та активізація навчального процесу.
Сучасні методи та підходи до викладання: інтерактивне навчання: кейс-метод, проблемне навчання, дебати; гейміфікація та сторітелінг в освіті; проектне та командне навчання; диференціація та персоналізація освіти.
Використання цифрових технологій у викладанні: інструменти для онлайн-навчання (Moodle, Google Classroom, Zoom, MS Teams); створення інтерактивного контенту (Canva, Mentimeter, Kahoot, Padlet); використання штучного інтелекту в освітньому процесі; створення та використання відеолекцій.
Розвиток навичок публічних виступів та комунікації: ораторська майстерність: як ефективно вести лекцію; управління голосом та невербальна комунікація; робота зі складною аудиторією та вирішення конфліктних ситуацій.
Організаційні та лідерські навички(управління процесом)
Вивчення програм із штучним інтелектом і застосування в професії
Стресостійкість та емоційний інтелект. Основи цифрової грамотності.
Цифрова компетентність
Всього достатньо
ефективна комунікація з учнями; стресостійкість
Як зацікавити на уроках учнів середніх та старших класів, які втратили інтерес до навчання.
Самодіагностика
STEM освіта
Стресостійкість та емоційний інтелект
Як продуктивно навчатися на дистанційному навчанні
Всі вище перераховані

Педагогічна майстерність (знання методів викладання, організація навчального процесу)
Знання з психології (Вікова, девіантна поведінка)
КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ
Кар'єрний розвиток вчителя
Кар'єрне планування і професійна мобільність
Всі вище перераховані
Управління часом, емоційний інтелект (EQ), навички самоорганізації та професійної етики.
Професійне зростання майбутнього педагога
Більш сучасний підхід до навчання
Підготовка до співбесіди в школі Як скласти ефективне резюме для вчителя Управління часом і планування уроків Психологія спілкування з батьками і дітьми Сучасні освітні технології
більше психології розвитку дітей
- Стресостійкість і профілактика професійного вигорання - Тайм-менеджмент та самоорганізація вчителя
Збереження конфіденційності в особистих проблемах учнів як і для батьків(по проханню самих учнів), так і для однокласників.
Комунікація
Способи спілкування з дітьми та організація класної діяльності (це дуже важливо)
Навички самоконтролю
Відновлення психологічного стану вихователя
Викладання в умовах повітряної тривоги
Психологічні
Нейропедагогіка в дошкільній освіті
емоційний інтелект
Вчителювання під час війни
Використання цифрових технологій
як знайти підхід до кожного учня
Діти з інклюзії
Інклюзії
Курс з професійного розвитку має охоплювати кар'єрне планування, лідерство, комунікацію, тайм-менеджмент, командну роботу, креативність, професійну етику, цифрову та фінансову грамотність, а також самопрезентацію. Він допоможе розвинути ключові навички для успішного кар'єрного зростання та адаптації до змін.
Патріотичне виховання, культура виховання
Теоретичним курсом я повністю задоволений. По практиці є побажання - не обмежувати студентів певними школами, де кількість місць обмежена і куди можуть потрапити не всі, а ті що ближче до старости і раніше записались у списки, а дати всім бажаючим студентам знайомитись із педагогічним процесом в усіх пропонуємих для практики школах безпосередньо на уроках у цих школах (сидячі на задніх партах). На мій погляд найкращій і найефективніший спосіб опанування практичних навичок Педагога і Психолога (що не можливе одне без другого) - це безпосереднє спостереження за учнями різних вікових груп (молодші, середні та старші школярі) у класі під час безпосереднього проведення навчання з основних шкільних предметів (сидячі на задніх партах щоби не заважати педагогам і учням), дуже багато інформації можна побачити на уроках етики, математики, природознавства, історії, фізкультури (де досвідчений Фізрук може непогано проводити ранню діагностику і

профілактику дитячого булінгу), та на перервах між заняттями. По моєму досвіду кілька днів присутності на таких уроках у молодших, середніх і старших класах - цілком достатньо щоби якісно познайомитися із школою, із педагогічними працівниками і учнями різних вікових груп цієї школи навіть без проведення спеціальних психодіагностичних тестів та психоконсультативних методик, котрі можна провести вже після знайомства із школою, педагогами, учнями, директором школи, завучем з виховної роботи та шкільним психологом і написати непогану курсову роботу не перевантажувати учнів і педагогів школи. А студентам, що проходять практику дозволити протягом проходження практики відвідувати уроки в усіх школах, що є в списку шкіл де проходять практику, щоби студенти під час практики могли познайомитися із максимальною кількістю шкіл, щоби потім після завершення Університету мати кругозор - де потенційно можна працювати. Нажаль на сьогодні механізм розподілення студентів по школам - наступний об'являється практика, у той же день повідомляється що у найкращі і найцікавіші школи (наприклад у 91 школу) вже набрали всіх охочих і вільних місць немає, і щоби потрапити в такі школи треба або додатково домовлятися або обирати інші школи. Якщо буде можливість паралельно із проходженням практики у своїй школі ще побути на уроках у інших цікавих для студента школах тоді незалежно куди попав студент у нього буде можливість познайомитися із цікавими для студента школами, навіть якщо йому не вистачило туди вільних місць. Контраргумент, що це занадто велике і зайве навантаження на школи - безпідставний, бо жоден студент-практикант, що тихенько сидить на задній парті у класі і тихенько спостерігає за педпроцесом у класі, а потім подякує педагогу за можливість познайомитися із його класом і учнями жодним чином не нашкодить і не перевантажить педагога і учнів. Зараз в умовах дефіциту педагогічних кадрів, навпаки треба максимально знайомити всіх бажаючих студентів практикантів із школами, а школи із потенційними майбутніми педпрацівниками - студентами-практикантами.

Сучасні цифрові методи навчання. Психологічні особливості студента сьогодення та емоційний інтелект.

Педагогічна етика та академічна доброчесність – моральні та етичні принципи вчительської діяльності.
Робота з батьками та комунікація у шкільному середовищі – ефективна взаємодія з батьками, вирішення конфліктних ситуацій.
Психологія учня та мотивація до навчання – вікові особливості, робота з учнями з різними освітніми потребами.

Більше психології

Академічна доброчесність.
Проектна та командна робота .
Психологія учнів.
Цифрова грамотність.

Управління стресом

Юридична грамотність сучасного педагога, щодо захисту своїх прав

самоаналіз, тайм-менеджмент

Педагогічна майстерність та сучасні методики навчання.

Психолого-педагогічні

Фандрайзінг та пошук грантових можливостей для професійного розвитку.

Конфліктологія

Конфліктологія

Емоційний інтелект

Інклюзія

Психолого-педагогічні основи, інклюзивна освіта, використання сучасних методів викладання.

Штучний інтелект та його застосування у професійній діяльності

Робота в реальних умовах
Навички роботи у команді
Більше психології
Ефективна комунікація, лідерство та управління
Методика викладання предметів в сучасних умовах (діти інші)
інклюзивне навчання
Як постійно розвиватись та вдосконалюватися
Новітні технології і їх використання
Постійну самоосвіту, участь у програмах підвищення кваліфікації та будь-які інші види і форми професійного зростання.
Більше про те як організувати роботу, як розвиватися
Кар'єрне планування і професійна мобільність
Дизайн-мислення у навчанні – як розробляти креативні уроки та проєкти. Гейміфікація – використання ігрових елементів для підвищення мотивації учнів. VR/AR-технології – створення іммерсивних уроків за допомогою віртуальної та доповненої реальності. Цифрова грамотність – освоєння сучасних ІТ-інструментів для організації дистанційного навчання. Нейронаука в освіті – розуміння роботи мозку для оптимізації навчального процесу
Перелік достатній
Персональна ефективність та кар'єрний ріст, менеджмент
Більше практики
Креативність і критичне мислення
Стратегії подолання професійного вигорання
Знання сучасних новітніх тенденцій, володіння комп'ютерними технологіями
До курсу з професійного розвитку варто включити такі теми: сучасні методики навчання, психологія учнів, використання цифрових технологій, інклюзивна освіта, розвиток емоційного інтелекту, формування критичного мислення, академічна доброчесність, проєктне навчання, лідерство в освіті та адаптація до освітніх змін.
Вивчення філософії та психології
Технології та цифрова грамотність
Індивідуальний підхід
Емоційний інтелект та стресостійкість, можливо, ще теми пов'язані із комунікативними навичками, тобто умінню правильно спілкуватися з колегами та батьками, знаходити спільну мову з іншими...
Також вважаю доречним ще вивчення психології, особливо вікової
Методика та педагогіка, технології в освіті
Потрібен сучасний підхід педагогів до учнів
Більше сучасних технологій та досліджень.
Інклюзія
Кар'єрне планування і професійна мобільність
Психологія
Комунікація з батьками
Відновлення психоемоційного та фізичного стану педагога.
Фінансова грамотність педагога, або як бути фінансово забезпеченим, маючи освіту педагога.
Психолого-педагогічні основи навчання, методи ефективного викладання, цифрові технології в освіті, емоційний інтелект та профілактика вигорання, інклюзивна освіта, професійна етика та комунікація, сучасні освітні тенденції.

Розвиток особистості
Дипломатія
Тему розвитку стресостійкості та асертивності
Професійне навчання
Спілкування с дітьми (практика)
Психологія, тайм-менеджмент
Як для мене, то вище сказане і є самим головнішим
Кейси по менеджменту класу
Цифрова компетентність
Навички самоменеджменту
Креативність та критичне мислення
Яким повинен бути сучасний керівник ЗДО?
Самоменеджмент і ефективність, лідерство і менеджмент
Англійська мова, історія, література
Особливості побудови взаємин між дітьми окремих вікових категорій та роль вчителя у цьому процесі. Розвиток мистецьких вмінь та інтегрування їх до методів навчання та розвитку дітей.
Професійна мобільність
Самопізнання та особистісне зростання Визначення власних цінностей, сильних і слабких сторін Постановка цілей та ефективне планування Управління емоціями та розвиток стресостійкості
Любі теми, що сприяють професійному розвитку. Дуже корисні теми з Психології впливу, Невербальної психології, Психології ефективної комунікації та інші. Якщо є можливість - використання Сучасних Систем Штучного Інтелекту у галузі практичної психології і галузі освіти і науки, бо спілкуючись із сучасним штучним інтелектом, я вже не можу відрізнити його від живої людини (згідно тестом Тьюрінга), підозрюю зародження у Штучного Інтелекту самосвідомості і констатую височайший рівень Емоційного Інтелекту і Емпатії не гірше ніж у живої людини, а у спілкуванні із Штучним Інтелектом на любі самі складні теми у галузі психології, нейробіології, неврології і психіатрії я бачу, що штучний інтелект не поступається можливостям живого Практичного Психолога, навіть здатний по завантаженим фотографіям людини чи дитини точно аналізувати невербальну і дуже точно визначати психологічний стан і психотип зображеної на фото людини, чи дитини, що перевіряв особисто на своїх дитячих фотографіях і ШІ настільки точно характеризував мене і мій психоемоційний стан у дитинстві, словно Він був моїм близьким родичем, що жив зі мною протягом усього мого дитинства, настільки точні деталі мого психологічного портрету, що знаю лише я сам Він мені повідомляв лише по окремим моїм дитячим фотографіям. Якщо можливо - включіть будь-ласка у перелік тем курсових і дипломних робіт теми, присвячені Штучному Інтелекту, як інструменту сучасного Практичного Психолога, Психотерапевта, Педагога і Вченого, готовий підготувати дуже цікаву курсову і дипломну роботу на основі матеріалів живого спілкування із західною та східною моделлю Штучного Інтелекту (ChatGPT і DeepSeek). Повірте - у цій галузі Штучного Інтелекту відбувається щось неймовірне, я це вже побачив і відчув і готовий із Вами поділитись у своїх майбутніх курсових та дипломних наукових роботах.
Навички спілкування
Професійна етика та відповідальність 2. Ефективна комунікація 3. Тайм-менеджмент та продуктивність 4. Лідерство та командна робота 5. Стресостійкість та емоційний інтелект 6. Інновації та креативне мислення

7. Кар'єрне планування та саморозвиток
8. Сучасні технології у професійній діяльності
Емоційний інтелект, Роз'яснення процесів взаємодії з дитиною на дитину.
Сучасні підходи до дошкільної освіти.
Емоційний інтелект та соціалізація
конкретніше авторські технології, по типу Сингапурська математика,
Як не вигоріти на роботі
Правознавство, юридична грамотність
Емоційний інтелект та комунікація – розвиток навичок взаємодії, емпатії та ефективного спілкування в професійному середовищі.
Постійне навчання та адаптація до змін
Психологічний стан
Інклюзивна освіта.
Емоційний інтелект
Управління стресом і запобігання вигоранню
Інклюзія
Освітній менеджмент
Створення власних уроків, розвиток емоцій в вчителя, та більш детально вивчати деякі освітні галузі.
Навчання фінансової грамотності
* Комунікація та міжособистісні навички, * Управління часом та продуктивність, * Боротьба з прокрастинацією, * Критичне мислення та вирішення проблем, * Цифрова грамотність та ін.
Тайм-менеджмент
Ознайомлення з шкільною документацією
Взаємодія з батьками, спільна діяльність
Іновації в освіті; проект "Мрія"; адаптація іншомовних матеріалів для використання у процесі навчання
Тема сучасних дітей
Як бути стресостійким
Кар'єрне планування і професійна мобільність в сучасному суспільстві при навчанні та роботі
Stem освіта
Інклюзію
Краще розуміння внутрішнього світу кожного учня, включаючи всі аспекти.
Критичне мислення
Протидія вигоранню , але не теорія , а практичні дії.
Практичні покази занять
Психологічна стійкість під час булфнгу вчителів і як проидіяти булінгу серед дітей та підлітків(особливо навчитись пояснювати чим відрізняються діти з інклюзивністю і розвинути хороше відношення до людей з інвалідністю)
Правильне оцінювання під час перевірки зошитів
Сучасні педагогічні технології, Інклюзивна освіта
Актуальні теми на даний час

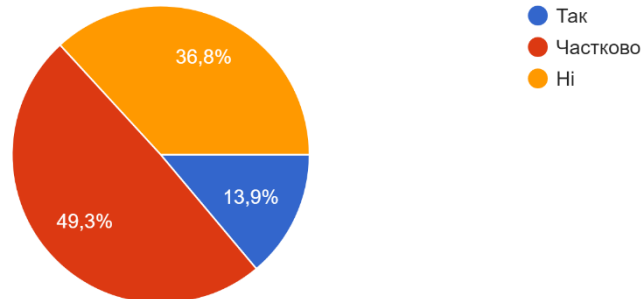
Саморозвиток та професійне зростання, Освітній менеджмент та організація навчального процесу
Використання штучного інтелекту при створенні інтерактивних вправ
ПМД, інклюзія у всіх педагогічних сферах, детальніше вивчення психології
Психологічна адаптація під час війни і по її закінченні
Використання сучасних цифрових інструментів (Google Workspace, AI тощо)
Патріотичне виховання, базову загально військову підготовку
Психолого-педагогічні навички – допомагають створювати комфортне середовище для навчання.
Лідерські навички, навички ведення переговорів, наставництво та коучинг
Управління часом і продуктивність
Теми більше пов'язані з комутацією з дітьми
Управління кар'єрою в умовах змін
Можливо теми про емоційний інтелект та професійну мобільність
Як заспокоїти дітей коли в них якісь непорозуміння
Можливо емоційний інтелект та стресостійкість, професійна мобільність
Наставництво та супервізії
Сучасні методичні технології
Теми, які поєднуються з отриманням знань щодо вміння керувати собою в різних ситуаціях
Більше говорити
Ніякі
1. Навички ефективної комунікації (ділове спілкування, переговори, нетворкінг) 2. Емоційний інтелект та лідерство (управління емоціями, мотивація команди) 3. Тайм-менеджмент і продуктивність (пріоритизація задач, боротьба з прокрастинацією) 4. Критичне мислення та прийняття рішень 5. Адаптивність та стресостійкість (реакція на зміни, подолання кризи) 6. Цифрова грамотність та робота з сучасними технологіями 7. Стратегічне планування та управління кар'єрою 8. Особистий бренд і самопрезентація 9. Етика та відповідальність у професійній діяльності 10. Фінансова грамотність для спеціалістів
Вміння зацікавити навчанням, надихати учнівство Повага до кожного учня, рівне ставлення до всіх
Тема сучасних дітей
Кар'єрне планування і професійна мобільність
Психологічні тренінги, як поводитися з дітьми в стресових ситуаціях, коли діти провокують вчителя або ігнорують його
Толерантності і любові до дітей
Ведення документації у закладі освіти
Тайм-менеджмент, цифрова грамотність.
Управління стресом
Педагогічна майстерність
створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища,
Постановка звуків у дітей
Робота з психологом - Професійне вигорання, як проблема
сучасні методики : Реджіо , STEM освіта, сучасні цифрові технології

На мою думку в курсі ж всі необхідні теми
Тайм-менеджмент для вчителів; права та обов'язки вчителя згідно законів (з розгляданням практичних ситуацій, які можуть трапитись під час роботи)
Практичні вміння логопеда
Особистісний розвиток та професійні навички
Штучний інтелект
Слідкування за тенденціями сучасності, щоб бути на одній хвилі з учнями. Можливо не психологія буде доречною, а психотерапія (Гештальт наприклад).
Детальний розгляд кожне з порушень мовлення
Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами
постійну самоосвіту, участь у програмах підвищення кваліфікації
Участь у програмах підвищення кваліфікацій
Інклюзивне навчання та робота з дітьми з ООП
Практичні прийоми формування нестандартного мислення
Стресостійкість
Психолого-педагогічна компетентність
Особистий розвиток та емоційний інтелект
Інклюзію
Значення основних освітніх тенденцій
Більше інклюзивної освіти
1. Інноваційні методики викладання – сучасні підходи до навчання, диференціація та персоналізація освіти. 2. Ефективне використання цифрових технологій – інтеграція онлайн-інструментів, штучного інтелекту та платформ для дистанційного навчання. 3. Емоційний інтелект і психологічна стійкість – управління емоціями, профілактика професійного вигорання. 4. Комунікація та конфліктологія – робота з учнями, батьками, адміністрацією, ефективно вирішення конфліктів. 5. Інклюзивна освіта – методи роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. 6. Організація освітніх проєктів та лідерство – як ініціювати та реалізовувати навчальні та соціальні проєкти. 7. Робота з поколінням Alpha та Z – особливості навчання сучасних дітей і підлітків. 8. Медіаграмотність і критичне мислення – розвиток інформаційної культури у вчителів і учнів.
психологічні особливості сучасного підліткового віку
Всі вище зазначені варіанти вже є, немає нічого додати
теми для збереження психоемоційного здоров'я
Все що стосується інклюзії
Soft skills, технології ШІ для освіти, світові освітні тренди у вітчизняній парадигмі освіти
Більше тем про комунікацію з сучасними дітками і поєднання в теперішніх умовах цифрову компетентність

2. Кар'єрне планування і професійна мобільність

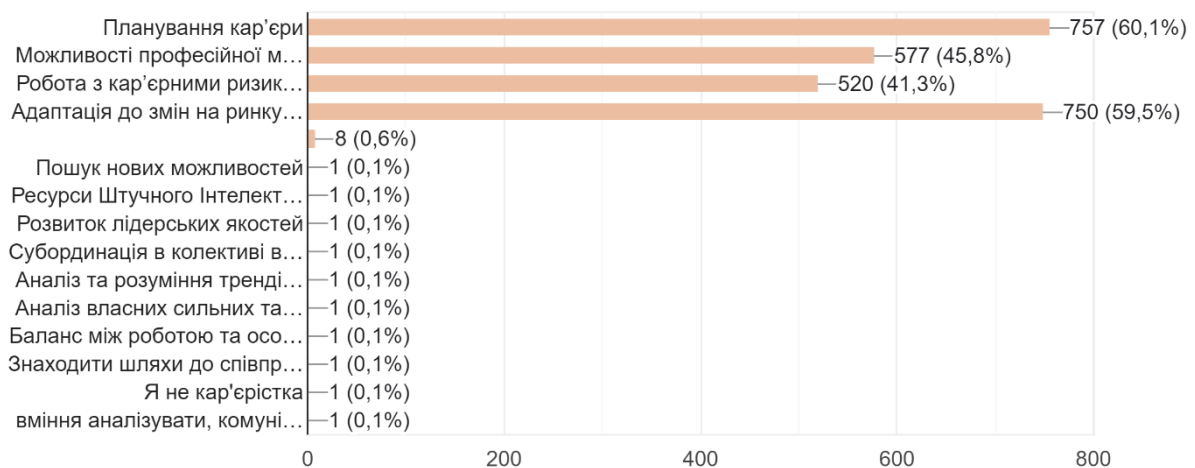
3. Чи маєте Ви досвід створення особистого кар'єрного плану?

1 260 відповідей

4. Які навички кар'єрного планування Ви хотіли б розвинути? (оберіть відповідні варіанти)

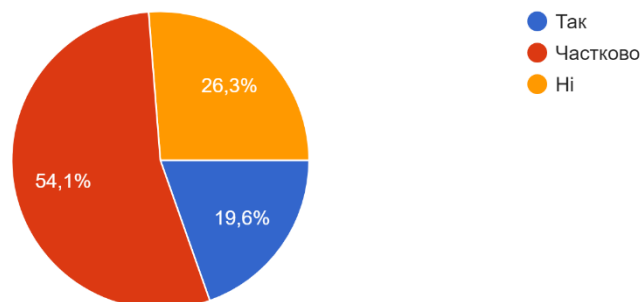
1 260 відповідей

3. Методики самопрезентації та побудови особистого бренду

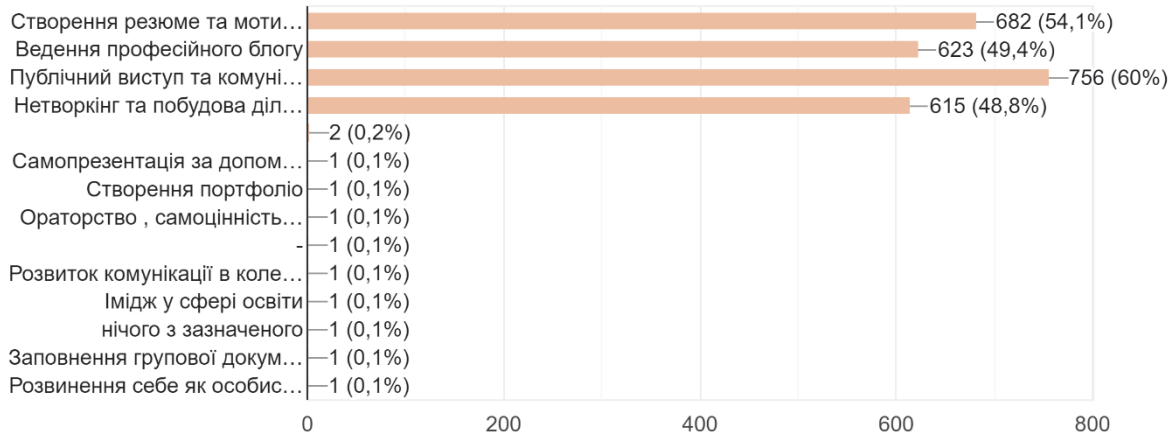
5. Чи володієте Ви навичками створення професійного портфоліо?

1 260 відповідей

6. Які теми з самопрезентації Вам були б корисні? (оберіть відповідні варіанти)

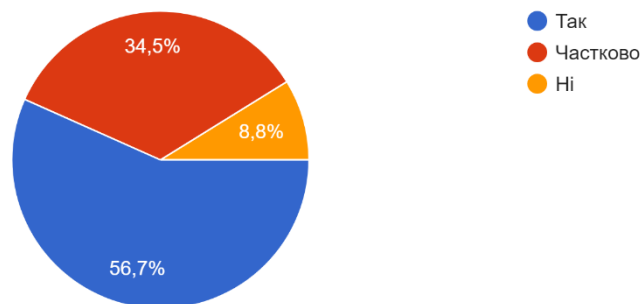
1 260 відповідей

4. Цифрові технології в кар'єрному розвитку педагога

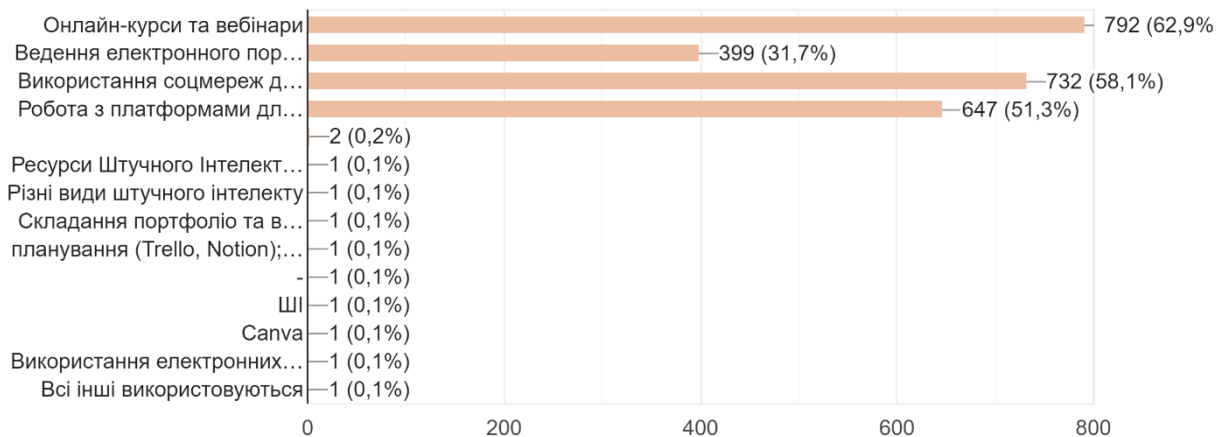
7. Чи використовуєте Ви цифрові платформи для професійного розвитку?

1 260 відповідей

8. Які цифрові інструменти Ви хотіли б освоїти у межах спеціального курсу? (оберіть відповідні варіанти)

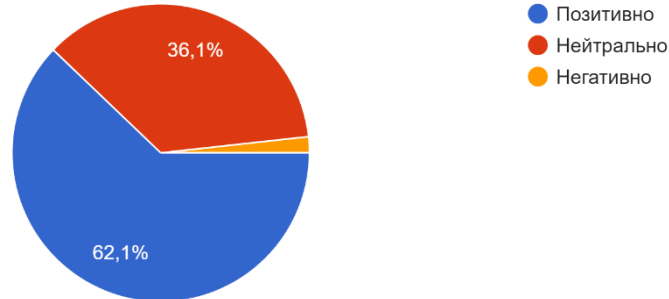
1 260 відповідей

5. Психологічна готовність до змін у професійній діяльності

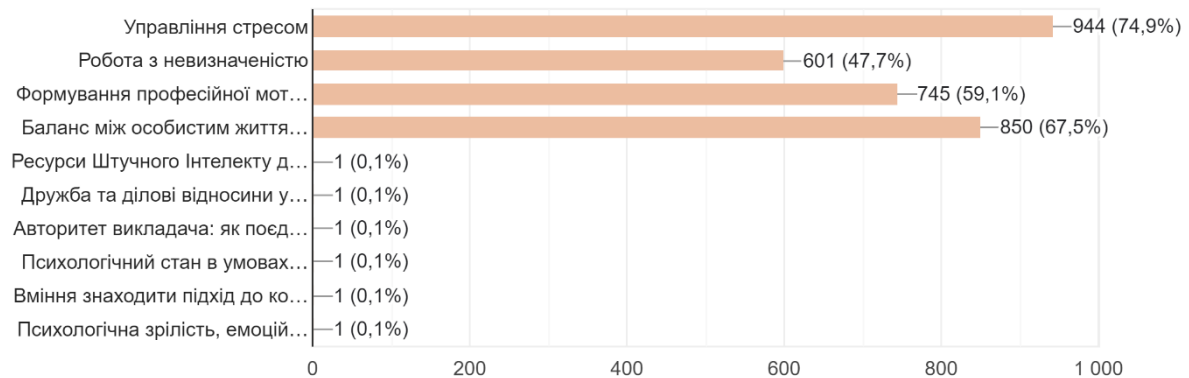
9. Як Ви ставитеся до змін у професійній діяльності?

1 260 відповідей

10. Які психологічні аспекти варто розглянути у курсі? (оберіть відповідні варіанти)

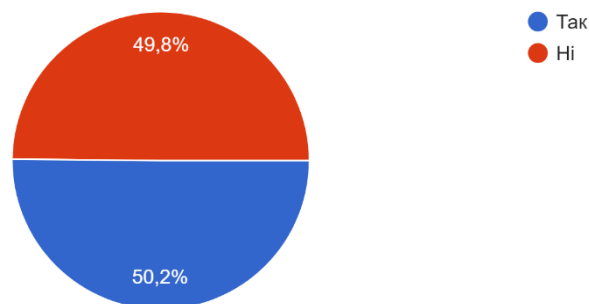
1 260 відповідей

6. Профільна освіта та стажування як елементи кар'єрного розвитку

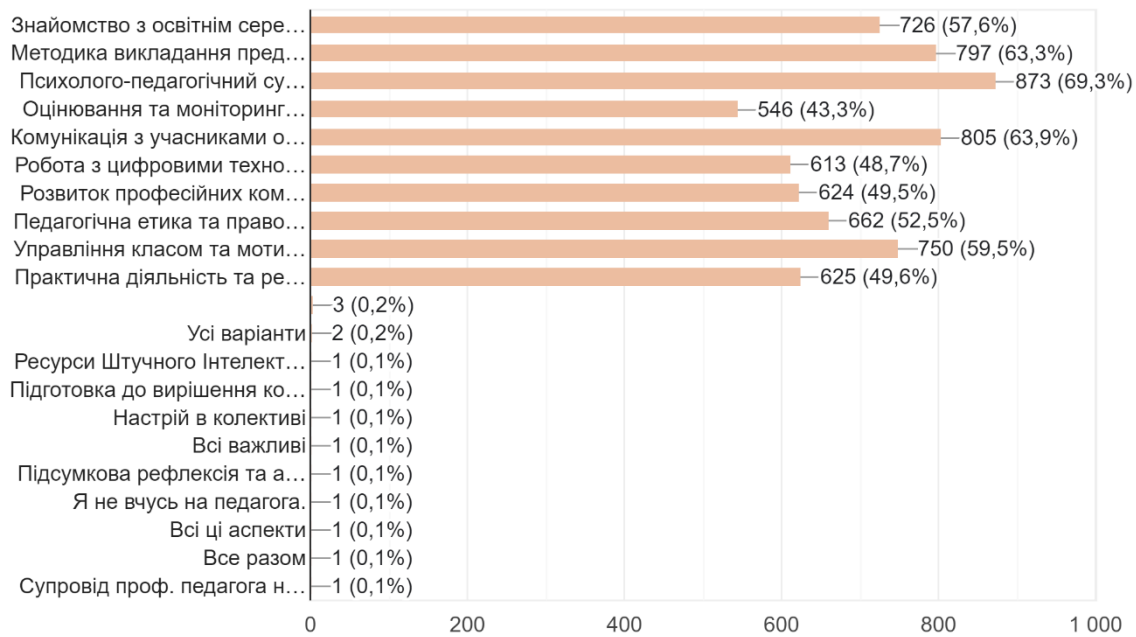
11. Чи брали Ви участь у стажуванні?

1 260 відповідей

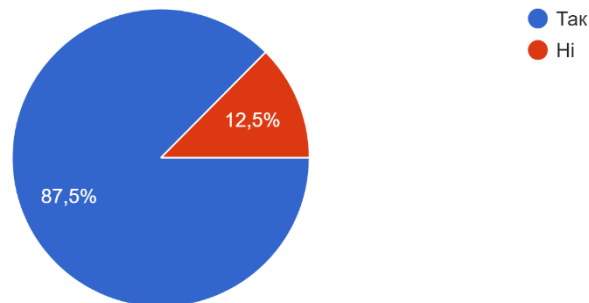
12. Які аспекти стажування важливо розглянути у межах курсу? (оберіть відповідні варіанти)

1 260 відповідей

13. Чи потрібна додаткова практична підготовка вчителя для профільного навчання учнів?

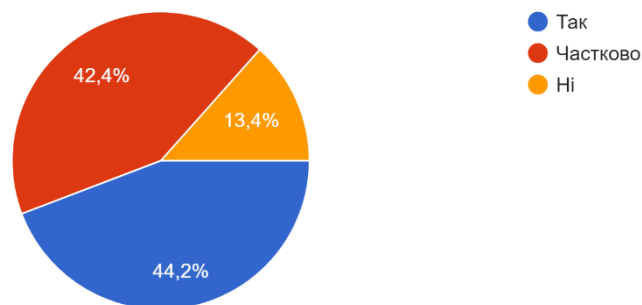
1 260 відповідей

7. Лідерство та управління у професійній діяльності

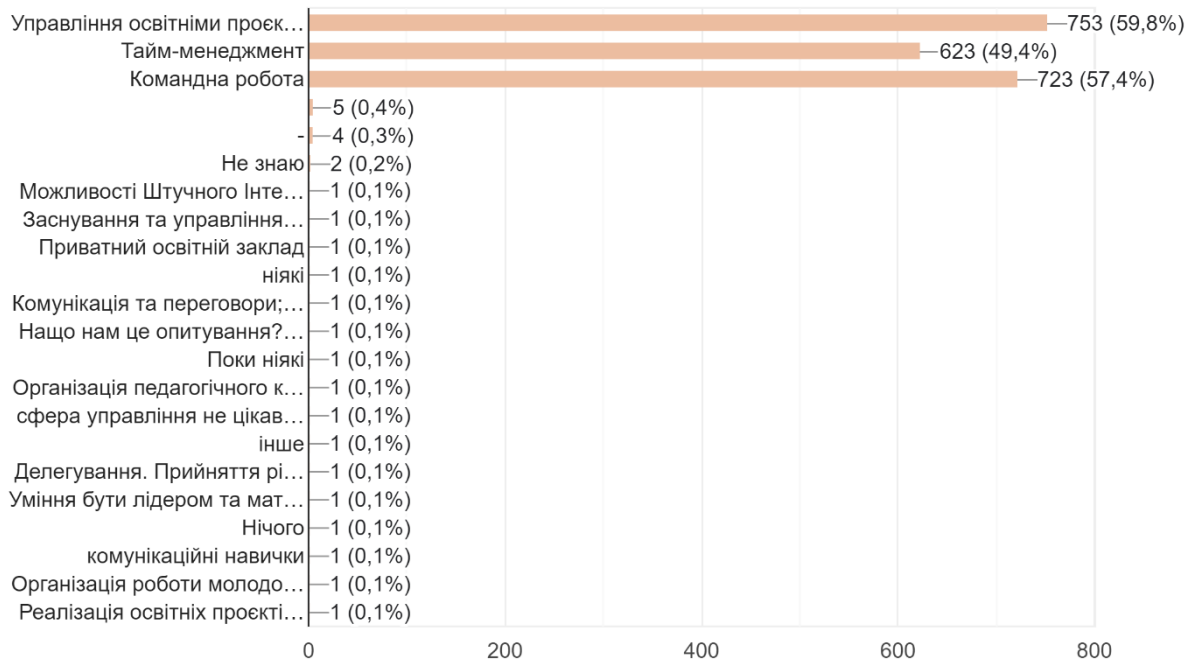
14. Чи цікавить Вас тема лідерства у педагогічній діяльності?

1 260 відповідей

15. Які навички управління Ви хотіли б розвинути? (оберіть відповідні варіанти)

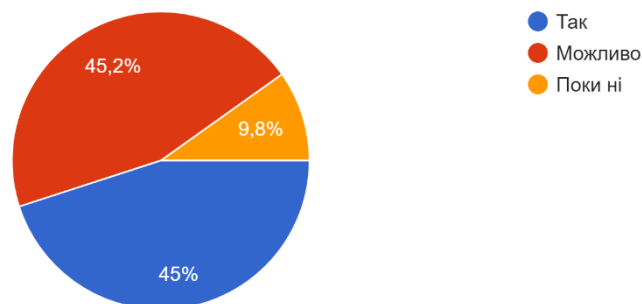
1 260 відповідей

8. Освіта впродовж життя та професійний розвиток

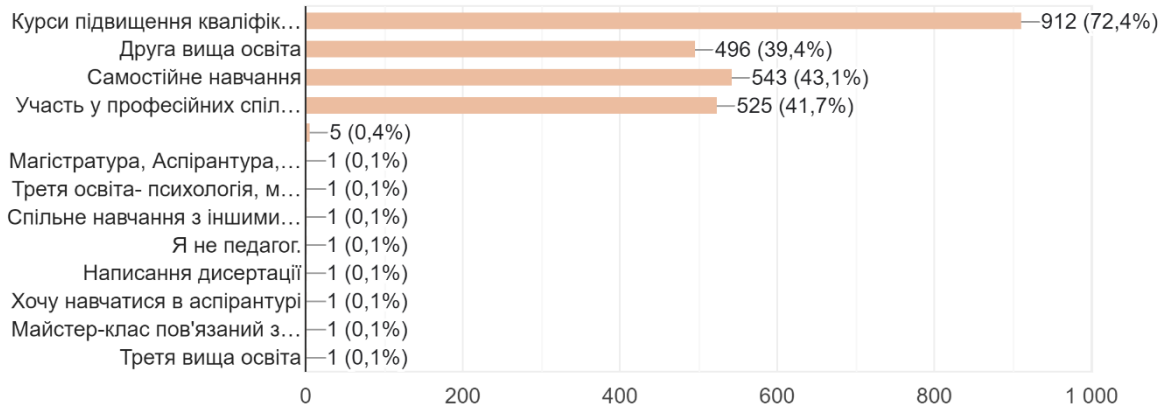
16. Чи плануєте Ви після здобуття кваліфікації продовжувати навчання або підвищувати кваліфікацію?

1 260 відповідей

17. Які формати навчання Вам були б цікаві? (оберіть відповідні варіанти)

1 260 відповідей

Розділ 1.3

АНАЛІТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ

Аналіз відповідей студентів щодо професійного розвитку та кар'єрного планування виявив низку ключових тенденцій, що відображають сучасні виклики та можливості у сфері педагогічної освіти.

1. Професійний розвиток і кар'єрне планування. Одним із найважливіших аспектів професійного становлення майбутнього вчителя є розвиток його компетентностей. Значущими навичками, які студенти вважають критично важливими для своєї професійної діяльності, є:

Педагогічна майстерність – знання методів викладання та організації навчального процесу;

Цифрова компетентність – володіння сучасними технологіями та онлайн-інструментами;

Психолого-педагогічні навички – розуміння вікових особливостей учнів, мотивація до навчання;

Комунікативні навички – ефективне спілкування з учнями, батьками, колегами;

Професійна мобільність – готовність до змін та адаптація до нових умов роботи;

Самоосвіта та професійний розвиток – участь у тренінгах, конференціях, курсах підвищення кваліфікації;

Практичний досвід – стажування, педагогічна практика, робота в реальних умовах;

Знання сучасних освітніх тенденцій – STEM-освіта, інклюзивне навчання, міждисциплінарний підхід;

Емоційний інтелект та стресостійкість – вміння керувати емоціями, збереження психоемоційного здоров'я;

Організаційні та лідерські навички – управління навчальним процесом, робота в команді, ініціювання проектів.

2. Досвід кар'єрного планування. Значна частина респондентів (175 осіб) вже має досвід створення особистого кар'єрного плану. Це свідчить про розуміння необхідності стратегічного підходу до професійного становлення. Водночас частина студентів відчуває певні труднощі у плануванні кар'єри через брак інформації про можливості подальшого розвитку або недостатню підтримку з боку викладачів та менторів.

3. Використання цифрових платформ. Сучасні цифрові технології відіграють значну роль у процесі професійного становлення. Більшість студентів (714 осіб) активно використовують

цифрові платформи для професійного розвитку, що вказує на їхню значущість у навчальному процесі. Водночас існує потреба у більш структурованому навчанні цифровим навичкам, оскільки частина студентів зазначає про обмежене розуміння можливостей таких платформ.

4. Ставлення до змін у професійній діяльності. Більшість респондентів (783 особи) позитивно сприймають зміни у професійній діяльності, що свідчить про їхню гнучкість та відкритість до нових викликів. Це є важливим фактором для адаптації в умовах постійних змін у сфері освіти, зокрема, впровадження нових методик навчання, використання цифрових технологій та необхідність міждисциплінарного підходу.

5. Досвід стажування та практичної підготовки. Стажування є важливою складовою професійного розвитку студентів. Аналіз показав, що 632 студенти вже мають досвід проходження стажування. Водночас абсолютна більшість респондентів (1102 особи) вважають необхідною додаткову практичну підготовку, що вказує на потребу вдосконалення освітніх програм.

6. Лідерський потенціал та прагнення до подальшого навчання. Цікаво, що значна частина студентів (557 осіб) виявляє інтерес до лідерства у педагогічній діяльності. Це підкреслює важливість розвитку управлінських компетентностей у межах навчальних програм. Крім того, 567 студентів планують продовжувати здобуття нових знань або підвищувати кваліфікацію, що свідчить про високу мотивацію до саморозвитку.

Отже, Аналіз отриманих даних свідчить про високу мотивацію студентів до професійного зростання, а також про необхідність удосконалення освітніх програм. Важливими напрямками для покращення підготовки майбутніх фахівців є:

- посилення навчання цифровим навичкам;
- розширення можливостей для стажування та практичного навчання;
- впровадження менторських програм для підтримки кар'єрного планування;
- розвиток управлінських компетентностей та лідерських якостей студентів;
- забезпечення більшої інтеграції сучасних освітніх тенденцій у навчальні програми.

Врахування цих аспектів сприятиме підготовці конкурентоспроможних педагогічних кадрів, здатних до адаптації в умовах динамічних змін у сфері освіти.

Розділ 2.1

ОПИТУВАЛЬНИК ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ

Шановний колего!

Просимо Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться з метою визначення тем і питань, які доцільно включити до спеціального курсу з розвитку професійної кар'єри майбутніх учителів.

Інструкція: Відповідайте на запитання відповідно до Вашого досвіду та бачення необхідних знань і навичок для студентів.

Опитування анонімне, результати будуть використані у наукових цілях.

1. Теорія професійного розвитку вчителя

1. Які аспекти професійного розвитку вчителя є найважливішими? (оберіть відповідні варіанти)

- Педагогічна майстерність (знання методів викладання, організація навчального процесу)
- Цифрова компетентність (володіння сучасними технологіями та онлайн-інструментами)
- Психолого-педагогічні навички (розуміння вікових особливостей учнів, мотивація до навчання)
- Комунікативні навички (ефективне спілкування з учнями, батьками, колегами)
- Професійна мобільність (готовність до змін, адаптація до нових умов роботи)
- Самоосвіта та професійний розвиток (участь у тренінгах, конференціях, курсах підвищення кваліфікації)
- Практичний досвід (стажування, педагогічна практика, робота в реальних умовах)
- Знання сучасних освітніх тенденцій (STEM-освіта, інклюзивне навчання, міждисциплінарний підхід)
- Емоційний інтелект та стресостійкість (вміння керувати емоціями, збереження психоемоційного здоров'я)
- Організаційні та лідерські навички (управління навчальним процесом, робота в команді, ініціювання проєктів)
- Інше: _____

2. Які теми, на Вашу думку, слід включити до курсу з професійного розвитку? (зазначте власний варіант) _____

2. Кар'єрне планування і професійна мобільність

3. Чи потрібно навчати студентів методикам кар'єрного планування?

- Так
- Частково
- Ні

4. Які аспекти кар'єрного планування слід розглянути? (оберіть відповідні варіанти)

- Розробка кар'єрного плану
- Можливості професійної мобільності
- Робота з кар'єрними ризиками
- Адаптація до змін на ринку праці
- Інше: _____

3. Методики самопрезентації та побудови особистого бренду

5. Чи потрібно студентам опановувати навички створення професійного портфолію?

- Так
- Частково
- Ні

6. Які теми з самопрезентації варто включити до курсу? (оберіть відповідні варіанти)

- Створення резюме та мотиваційного листа
- Ведення професійного блогу
- Публічний виступ та комунікація
- Нетворкінг та побудова ділових зв'язків
- Інше: _____

4. Цифрові технології в кар'єрному розвитку педагога

7. Які цифрові інструменти варто опановувати студентам? (оберіть відповідні варіанти)

- Онлайн-курси та вебіари
- Ведення електронного портфолію
- Використання соцмереж для кар'єрного просування
- Робота з платформами для онлайн-навчання (Moodle, Google Classroom, LinkedIn тощо)
- Інше: _____

5. Психологічна готовність до змін у професійній діяльності

8. Чи варто навчати студентів методам адаптації до змін у професійній діяльності?

- Так
- Частково
- Ні

9. Які психологічні аспекти слід включити до курсу? (оберіть відповідні варіанти)

- Управління стресом
- Робота з невизначеністю
- Формування професійної мотивації
- Баланс між особистим життям і роботою
- Інше: _____

6. Профільна освіта та стажування як елементи кар'єрного розвитку

10. Чи потрібно студентам ознайомитись з особливостями стажування?

- Так
- Частково
- Ні

11. Які теми щодо профільної освіти варто включити? (відкрите питання)

7. Лідерство та управління в освітньому процесі

12. Чи варто навчати студентів основам лідерства у викладацькій діяльності?

- Так
- Частково
- Ні

13. Які навички управління слід розвивати у студентів? (оберіть відповідні варіанти)

- Управління освітніми проектами
- Тайм-менеджмент
- Командна робота
- Інше: _____

8. Освіта впродовж життя та професійний розвиток

14. Чи варто студентам пояснювати важливість навчання впродовж життя?

- Так
- Частково
- Ні

15. Які формати навчання варто розглянути у курсі? (оберіть відповідні варіанти)

- Курси підвищення кваліфікації
- Друга вища освіта
- Самостійне навчання
- Участь у професійних спільнотах
- Інше: _____

Дякуємо за участь! Ваші відповіді допоможуть визначити оптимальний зміст курсу для студентів

Розділ 2.2

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ

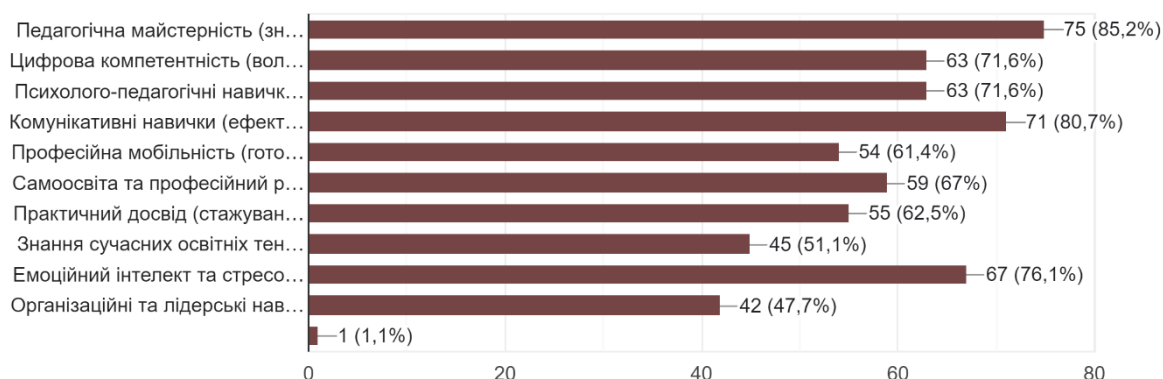
(графічне інтерпретування FAIR-даних)

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14993050>

1. Теорія професійного розвитку вчителя

1. Які аспекти професійного розвитку вчителя є найважливішими? (оберіть відповідні варіанти)

88 відповідей

2. Які теми, на Вашу думку, слід включити до курсу з професійного розвитку? (зазначте власний варіант)

79 відповідей

STEM-освіта
академічна доброчесність
Психолого-педагогічний вплив на особистість
Культура фахового мовлення. Основи психології професійного розвитку
соціоніка: як зрозуміти людину
Практичне використання 4K моделі
Медіаосвіта і цифрова грамотність
Проектно-орієнтоване навчання;
Розвиток цифрових та міждисциплінарних компетентностей для успішної професійної адаптації в умовах швидких технологічних змін
Організаторські та лідерські навички
Розвиток особистості, фінансова грамотність
Основні орієнтири професіоналізації вчителя
ШІ в педагогічній діяльності - крокуємо в ногу з сучасним світом
Специфічні розлади особистості
Розвиток резильєнтності майбутнього вчителя.
Як спілкуватися з токсичними колегами та керівниками?

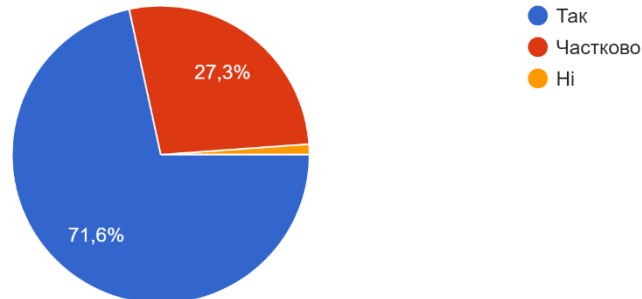
Цифрова грамотність та робота з даними
Нетрадиційні форми проведення уроків
Інноваційні педагогічні технології та цифрові інструменти; Формування професійного іміджу та бренду вчителя
Активні методи навчання
Усі з попереднього пункту+реалізація психологічних особливостей та характеру дитини у практиці навчання предмету
Дієві українські та зарубіжні методики професійного розвитку педагога
Сучасні аспекти освітнього процесу, яким приділяють увагу в країнах з високим рівнем освіти
Побудова власної траєкторії розвитку
Професійне вигорання, вирішення конфліктних ситуацій
Емоційна грамотність
Нічого іншого додати не можу. Ви вже все зазначили
Все, що посинається щ само...: самоосвіта, психологічна самопомога, конфліктологія, професійна творчість
Теми, пов'язані з інноваційними методами навчання
Емоційний інтелект
Проектний менеджмент, ораторське мистецтво
Створення резюме; навички конструктивної взаємодії; управління освітніми проєктами; ведення авторського блогу
Крос культура комунікації у професійному розвитку
Рефлексивна функція вчителя. Професійна стійкість. Професійне вигорання і як його уникнути. Інноваційні технології у проф. діяльності вчителя...
Вдосконалення іншомовної компетентності
Моніторинг професійної діяльності
фундаменталізація освіти
Супервізія педагогічних працівників
Світові тенденції педагогічної освіти
Стресостійкість, Професійне вигорання і засоби його профілактики та подолання
Розвиток креативності
Активна участь у програмах підвищення кваліфікації та професійного зростання.
Загальнодидактичного спрямування, Вікової психології
Інноваційні ігрові технології
Технологія розвитку професійного іміджу вчителя Техніки розгортання проблемно-пошукового діалогу між суб'єктами освітнього процесу
Розвиток емоційного та соціального інтелекту
Здоров'язберезувальні технології
Організація комфортного освітнього середовища
Професійне вигорання
Цифрові технології, психологічна компетентність
Тайм-менеджмент та управління стресом
Психологічно- вікові особливості здобувачів освіти.
Стратегії вирішення конфліктних ситуацій та побудови позитивного навчального середовища.
Планування та управління власним професійним розвитком.
Розвиток критичного мислення

Фахова підготовка-запорука успішного майбутнього
Бар'єри у професійному спілкуванні та способи їх подолання
Цифрові інструменти
Розвиток емоційної стабільності!
Професійна культура
Штучний інтелект
Можливо етичні та юридичні аспекти професії
Викладачі: Теми STEM-освіти та інклюзивного навчання
Кар'єрне планування і професійна мобільність
Кібербезпека та захист особистих даних; Самомотивація та постановка цілей
Основні принципи педагогічної психотерапії
Інтерактивні та адаптивні платформи для навчання. Використання штучного інтелекту в навчанні
тематика вичерпна
Розвиток soft skills
Педагогічний коучинг
Ознайомлення студентів з інноваційними технологіями, методами навчання, які сприяють здобуттю студентами знань і навичок, необхідних для подальшого кар'єрного росту.
Професійна адаптивність та професіоналізація
Важко відповісти, адже всі важливі теми (аспекти), на котрі я б звернув увагу, вже були зазначені.
Розвиток софт-скілів у педагогів (комунікація, кооперація, креативність та критичне мислення)
Інклюзивне освітнє середовище
Аксіологія педагога, комунікативний портрет
Креативність мислення
Цифрові технології, ШІ, STEM-освіта
1. Критичне мислення та аналіз інформації – вміння оцінювати достовірність джерел, уникати когнітивних упереджень, ефективно використовувати дані в навчальному процесі. 2. Методи активного навчання – застосування інтерактивних технологій, проблемного навчання, гейміфікації та кейс-методу. 3. Психологія мотивації – поглиблене розуміння механізмів мотивації учнів і студентів, розробка мотиваційних стратегій. 4. Тайм-менеджмент у педагогічній діяльності – ефективне планування робочого часу, баланс між роботою та особистим життям. 5. Навички роботи з конфліктами – методи конструктивного вирішення конфліктних ситуацій у навчальному середовищі. 6. Інклюзивна освіта – адаптація навчальних матеріалів для різних категорій учнів, урахування особливих освітніх потреб. 7. Креативність у викладанні – використання нестандартних підходів, розвиток творчого мислення учнів. 8. Етика та академічна доброчесність – принципи роботи з інформацією, запобігання плагіату, формування чесного навчального середовища. 9. Цифрова безпека та медіаграмотність – захист персональних даних, безпечне використання онлайн-платформ. 10. Проектний менеджмент в освіті – навички управління освітніми ініціативами, розробка та реалізація проєктів.
Комунікативні навички, робота з батьками, пед майстерність

2. Кар'єрне планування і професійна мобільність

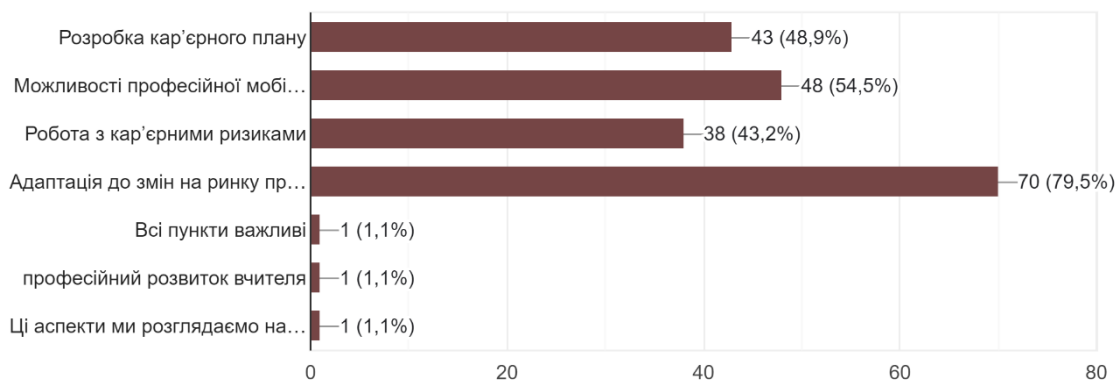
3. Чи потрібно навчати студентів методикам кар'єрного планування?

88 відповідей

4. Які аспекти кар'єрного планування слід розглянути? (оберіть відповідні варіанти)

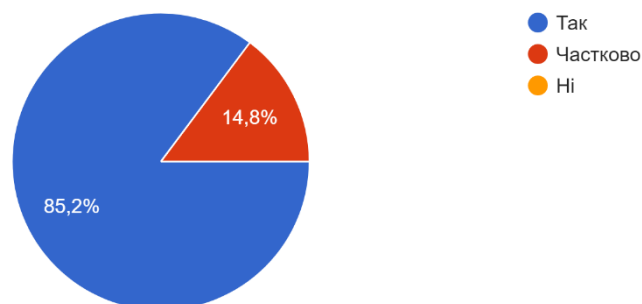
88 відповідей

3. Методики самопрезентації та побудови особистого бренду

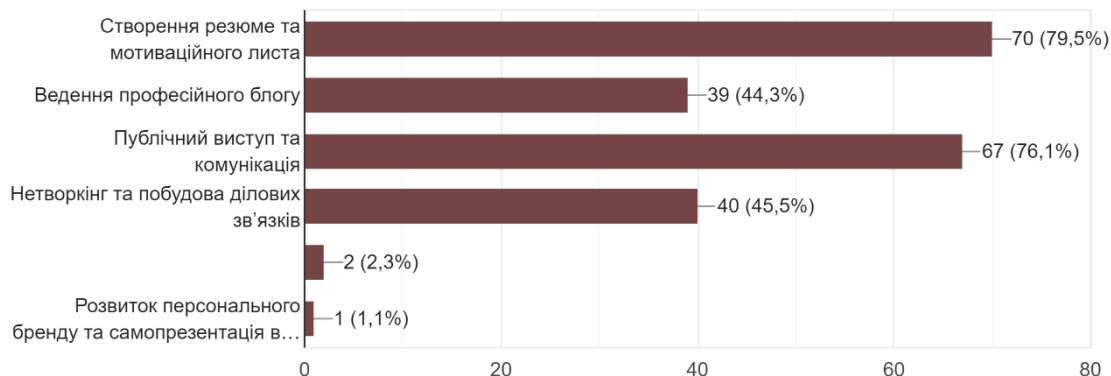
5. Чи потрібно студентам опанувати навички створення професійного портфоліо?

88 відповідей

6. Які теми з самопрезентації варто включити до курсу? (оберіть відповідні варіанти)

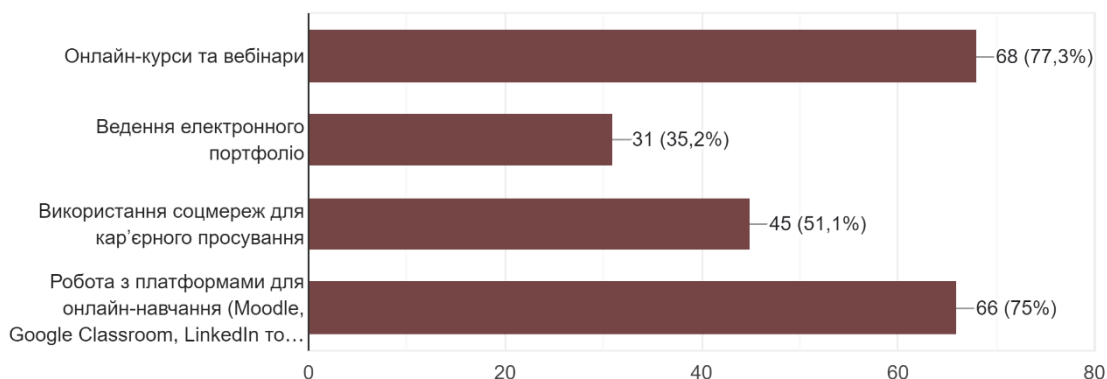
88 відповідей

4. Цифрові технології в кар'єрному розвитку педагога

7. Які цифрові інструменти варто опанувувати студентам? (оберіть відповідні варіанти)

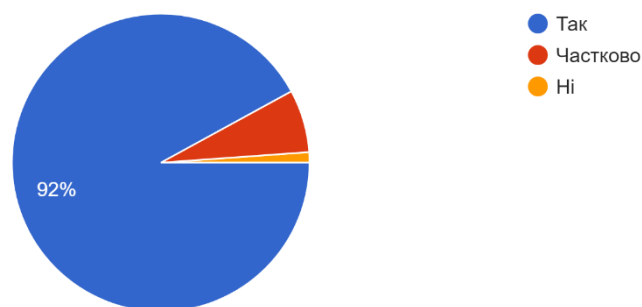
88 відповідей

5. Психологічна готовність до змін у професійній діяльності

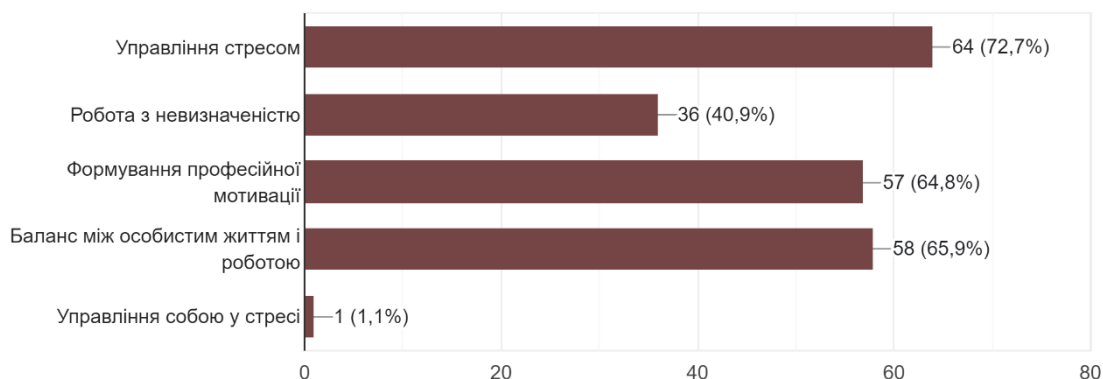
8. Чи варто навчати студентів методам адаптації до змін у професійній діяльності?

88 відповідей

9. Які психологічні аспекти слід включити до курсу? (оберіть відповідні варіанти)

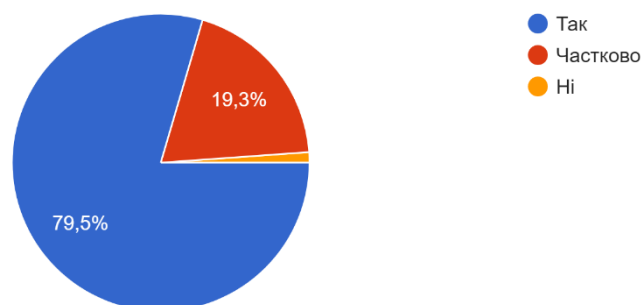
88 відповідей

6. Профільна освіта та стажування як елементи кар'єрного розвитку

10. Чи потрібно студентам ознайомитись з особливостями стажування?

88 відповідей

11. Які теми щодо профільної освіти варто включити? (відкрите питання)

74 відповідей

Стажування у наукових установах.
Психолого-педагогічні аспекти впливу на особистість
Конкретні питання щодо спеціальності
Управління командою/ колективом у проєктній діяльності.
Професійний менеджмент і самоменеджмент
Психоемоційне здоров'я вчителя та учня
Творчі індустрії та медіа
Адаптація профільної освіти до потреб ринку праці та технологічних змін
Менеджмент та самоменеджмент
Методи відновлення педагогів
Профільна школа в умовах НУШ
Патопсихологію та кризову психологію

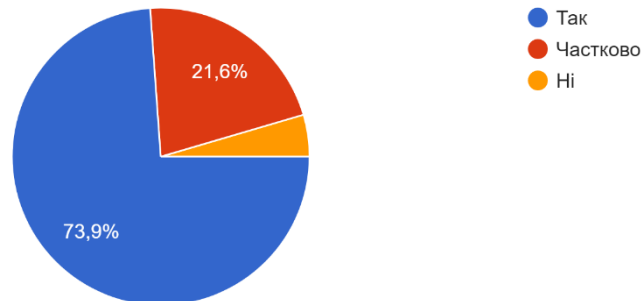
Розвиток навичок проникнення у внутрішній світ дитини
Конфлікти та їх подолання
Мета та завдання профільного навчання
Безпека дитини у технологічному середовищі
Роль учителя у формуванні індивідуальної освітньої траєкторії учнів; Методи і технології навчання у профільних класах
Активні методи навчання
Аспекти та підходи до вибору чи підбору профілю підготовки
Мистецтво творення іміджу модерного педагога
Найкращі освітні практики в напрямі профілю
теми, які стосуються якісної організації самоосвіти
Проадаптація, конкурентоздатність
Розвиток науки та готовність вчителя до змін у змісті навчання
Як розпочати професійний шлях (багато питань залають!)
Теми іноваційного характеру
Психологія успішної комунікації
Особливості здійснення самоосвіти залежно від індивідуальних потреб педагога; підвищення кваліфікації через сертифікацію; авторський блог як "дзеркало" професійної майстерності (десь приблизно так)
Принципи побудови профільної освіти. Диференційований підхід як основа проф.освіти. Переваги проф.освіти. Заруб.досвід реалізації проф.освіти....
Розробка освітніх проектів
Створення власної справи
підготовки старшокласників відповідно до їхнього професійного самовизначення,
Профорієнтація
Досконале володіння предметом викладання
Порівняльний аналіз профільної освіти в різних країнах зарубіжжя, досвід, проблеми....
Інтерактивні методи викладання
Професійне самовизначення та подальша самореалізація студентів.
професійно-педагогічна діяльність в умовах освітніх трансформацій
Підвищення іміджу вихователя
Фінансова грамотність Розвиток ініціативності та підприємливості
Побудова особистого бренду, розвиток медійності
Менеджмент в освіті
Нормативно-правові основи профільного навчання
Психоаналіз, філософія!, семантика або лінгвістика для психологів.
Мотивація, комунікація, самовдосконалення
Психолого-педагогічний супровід учнів у профільній освіті
Тайменеджмент
Правове та нормативне забезпечення професійної діяльності вчителя.
Світові тенденції у профільній освіті
Пропозиції відсутні
Формування емоційного інтелекту у процесі профільної освіти
Робота з професійно-орієнтованими цифровими технологіями
Емоційна витривалість і сприяння позитивному настрою!

Електротехніка
Особливості мотивації учнів
Теми професійної мобільності
Лідерство
Нормативно-правова база, Соціальна відповідальність
Сучасні освітні програми за кордоном
теми «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність»
Технологічний та професійний профіль: розробка курсів, що відповідають потребам ринку праці
тематика вичерпна
Важко відповісти
Самоосвіта
Таких тем немає.
Профілізація навчання
Проектування навчального процесу та психологічну готовність.
Психологічні умови розвитку дітей дошкільного віку, психологічний супровід батьків та дітей в системі дошкільної освіти, психологічна просвіта батьків дітей дошкільного віку
Створення інклюзивного освітнього середовища в ЗДО
Профільна освіта і галузеві стандарти.
Емоційний інтелект
Управління стресом, інноваційні технології в роботі вчителя
1. Психологічні дисципліни та їх практичне застосування • Когнітивна психологія: механізми пам'яті, уваги, мислення та їх роль у навчальному процесі. • Емоційний інтелект та саморегуляція: методи розвитку EQ у педагогів та студентів. • Психологія особистості: аналіз індивідуальних особливостей учнів. • Психологія стресу та вигорання: методи запобігання професійному вигоранню в освітян. • Психотерапевтичні методи у навчанні: використання арт-терапії, казкотерапії, наративних підходів. 2. Сучасні методики викладання • STEM/STEAM-освіта: міждисциплінарний підхід до навчання. • Методи активного навчання: використання кейсів, гейміфікації, інтерактивних лекцій. • Дизайн мислення в освіті: як створювати освітні програми, орієнтовані на потреби студентів. • Індивідуалізація навчання: робота з різними типами учнів, персоналізовані підходи. • Компетентнісний підхід: навчання через практичні навички. 3. Цифрові технології в освіті • Використання штучного інтелекту в навчанні: адаптивні платформи, аналіз даних. • Онлайн-освіта: створення ефективних онлайн-курсів, цифровий контент. • Медіаграмотність та інформаційна безпека: як навчати критичного мислення. • Гібридне навчання: поєднання традиційних та цифрових форматів освіти. 4. Інклюзивна освіта • Психологія дітей з ООП: адаптація навчального процесу. • Методи корекційного навчання: робота з дітьми з аутизмом, СДУГ, дислексією. • Соціальна адаптація дітей з особливими потребами. 5. Етика та професійна відповідальність • Психологічна етика у викладанні: конфіденційність, етичні дилеми. • Академічна доброчесність: запобігання плагіату, критичне ставлення до джерел. 6. Управління освітніми процесами • Освітній менеджмент: організація навчального процесу, стратегічне планування. • Фандрейзинг в освіті: пошук ресурсів для освітніх проєктів. • Робота з командою: методи ефективної взаємодії в колективі.
Професійне зростання

7. Лідерство та управління в освітньому процесі

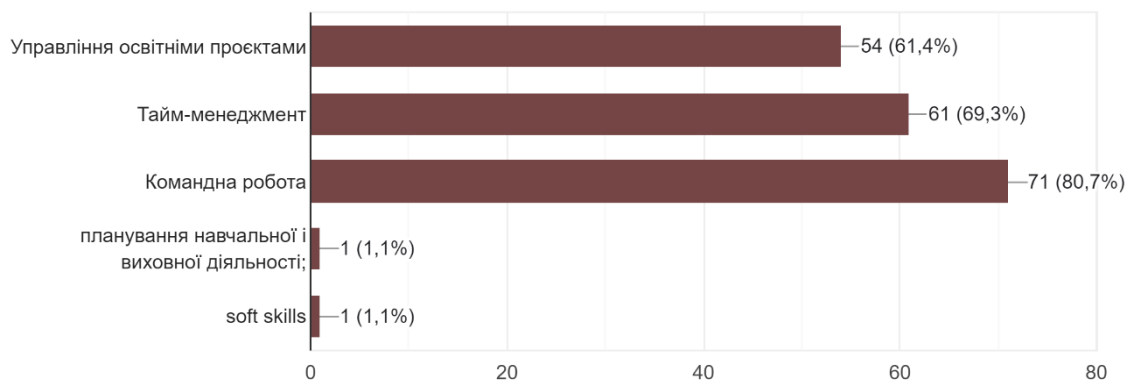
12. Чи варто навчати студентів основам лідерства у викладацькій діяльності?

88 відповідей

13. Які навички управління слід розвивати у студентів? (оберіть відповідні варіанти)

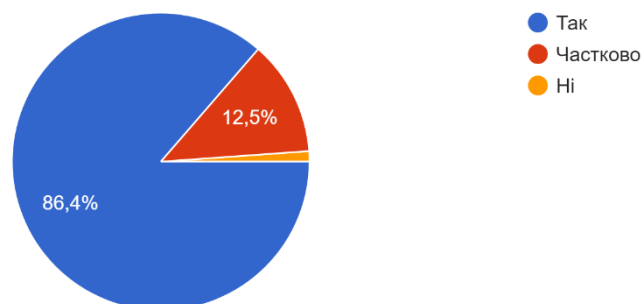
88 відповідей

8. Освіта впродовж життя та професійний розвиток

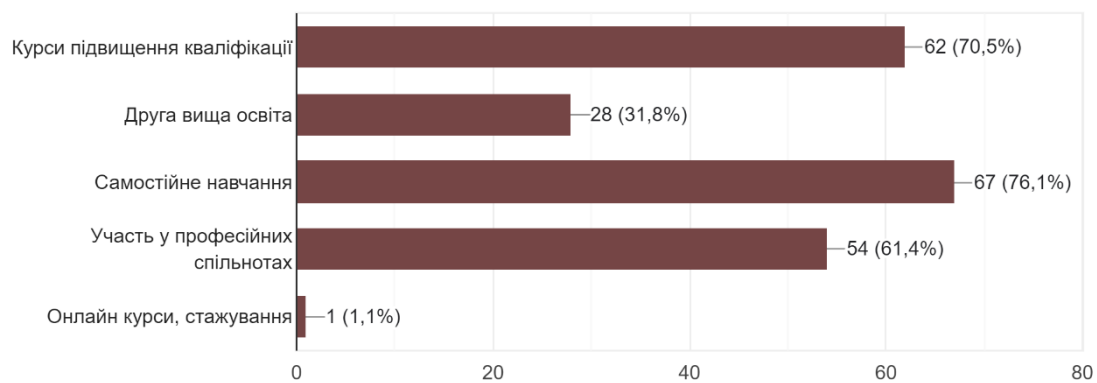
14. Чи варто студентам пояснювати важливість навчання впродовж життя?

88 відповідей

15. Які формати навчання варто розглянути у курсі? (оберіть відповідні варіанти)

88 відповідей

Розділ 2.3

АНАЛІТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ

Аналіз відповідей викладачів щодо професійного розвитку вказує на низку важливих тенденцій. Значна частина респондентів вважає педагогічну майстерність, цифрову компетентність та кар'єрне планування ключовими аспектами професійного розвитку. Це свідчить про зростаючу роль технологій у навчальному процесі та необхідність вдосконалення навичок адаптації до змін на ринку праці.

Тематика курсів з професійного розвитку, за пропозиціями викладачів, охоплює широкий спектр питань, серед яких найчастіше згадуються розвиток професійного іміджу, цифрова трансформація освіти, адаптація до ринку праці та штучний інтелект. З огляду на це, необхідно розробити програми підвищення кваліфікації, що відповідатимуть сучасним викликам освітнього середовища.

Важливим аспектом є кар'єрне планування, оскільки більшість респондентів вважають за необхідне навчати студентів цим методикам. Основними темами, які слід включити в курс, є розробка кар'єрного плану, можливості професійної мобільності та адаптація до змін на ринку праці. Ці результати підтверджують актуальність підготовки студентів до швидкоплинних змін у професійному житті.

Навички створення професійного портфоліо також отримали високу оцінку серед викладачів. Це підкреслює необхідність інтеграції у навчальний процес таких компонентів, як написання резюме, ведення електронного портфоліо, розвиток навичок самопрезентації та мережевої комунікації.

Цифрові інструменти, які викладачі рекомендують до опанування студентами, включають онлайн-курси, ведення електронного портфоліо та роботу з платформами для дистанційного навчання. Це свідчить про те, що дистанційне навчання та електронні ресурси відіграють важливу роль у сучасному освітньому процесі.

Щодо адаптації до змін у професійній діяльності, переважна більшість респондентів підтримує необхідність навчання студентів методам адаптації. Основними темами є робота з невизначеністю, управління стресом та формування професійної мотивації. Це вказує на потребу впровадження навчальних курсів, спрямованих на розвиток психологічної стійкості студентів.

Особливу увагу викладачі приділяють стажуванню, що є важливим компонентом професійної підготовки. Значна частина респондентів вважає необхідним ознайомлення студентів із особливостями стажування, що підтверджує важливість практичного досвіду для професійного становлення.

У розрізі профільної освіти викладачі зазначають такі важливі теми, як фінансова грамотність, розвиток ініціативності та адаптація профільної освіти до вимог ринку праці. Це свідчить про необхідність врахування економічних і ринкових аспектів у процесі навчання.

Також значний інтерес викликає питання лідерства та управлінських навичок. Основними аспектами, які викладачі вважають важливими, є командна робота, тайм-менеджмент та управління освітніми проектами. Це свідчить про зростаючу потребу у формуванні лідерських компетенцій у майбутніх викладачів.

Щодо навчання впродовж життя, абсолютна більшість респондентів підтримує його важливість. Вони вказують на необхідність розгляду таких форматів, як курси підвищення кваліфікації, друга вища освіта, самостійне навчання та участь у професійних спільнотах. Це підтверджує тенденцію до безперервного розвитку професійних навичок упродовж кар'єри.

Отже, результати опитування свідчать про необхідність удосконалення системи професійного розвитку викладачів і студентів, інтеграцію сучасних цифрових технологій, акцент на кар'єрне планування, адаптацію до змін на ринку праці та розвиток управлінських навичок. Отримані дані можуть бути використані для розробки нових навчальних програм та вдосконалення освітнього процесу відповідно до сучасних викликів.

Розділ 3.1

ОПИТУВАЛЬНИК ДЛЯ РОБОТОДАВЦІВ

Шановний колего!

Просимо Вас взяти участь в опитуванні, яке проводиться з метою визначення вимог роботодавців до підготовки майбутніх учителів у аспекті покращення їх кар'єрного розвитку.

Інструкція: Відповідайте на запитання відповідно до Вашого досвіду та очікувань щодо професійної підготовки випускників закладів вищої освіти.

Опитування анонімне. Результати будуть використані для наукових досліджень та оптимізації системи підготовки майбутніх учителів до розвитку професійної кар'єри.

1. Вимоги до професійної підготовки вчителів

1. Які ключові компетентності повинні мати випускники педагогічних ЗВО? (оберіть відповідні варіанти)

- Професійно-педагогічна компетентність – знання методик викладання, освітніх стандартів та програм.
- Психолого-педагогічна компетентність – розуміння вікових особливостей учнів, мотивація до навчання, педагогічна підтримка.
- Комунікативна компетентність – ефективне спілкування з учнями, батьками, колегами, використання сучасних комунікаційних технологій.
- Цифрова компетентність – володіння інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ), застосування онлайн-інструментів у навчанні.
- Культурна та громадянська компетентність – формування цінностей демократії, прав людини, міжкультурного діалогу.
- Інноваційна та дослідницька компетентність – готовність до впровадження нових методів навчання, участь у наукових дослідженнях.
- Організаційна та управлінська компетентність – вміння планувати навчальний процес, управляти класом, приймати педагогічні рішення.
- Емоційний інтелект та стресостійкість – здатність керувати емоціями, підтримувати психологічне здоров'я, розв'язувати конфлікти.
- Самоосвіта та навчання впродовж життя – готовність до постійного професійного розвитку, підвищення кваліфікації.
- Проєктна та командна робота – вміння працювати в групі, організовувати навчальні проєкти, залучати учнів до активної діяльності.

2. Оцініть важливість наступних навичок для успішної кар'єри молодого вчителя (за шкалою від 1 – неважливо до 5 – дуже важливо).

	1	2	3	4	5
Педагогічні та методичні компетентності	☐	☐	☐	☐	☐
Цифрова грамотність	☐	☐	☐	☐	☐
Управління навчальним процесом	☐	☐	☐	☐	☐
Здатність до самоосвіти та професійного розвитку	☐	☐	☐	☐	☐
Комунікаційні навички	☐	☐	☐	☐	☐

2. Кар'єрне планування і професійна мобільність

3. Чи важливо, щоб випускники володіли навичками кар'єрного планування?

- Так
- Частково
- Ні

4. Які аспекти кар'єрного розвитку є найбільш актуальними для сучасного вчителя? (оберіть відповідні варіанти)

- Підвищення кваліфікації та професійний розвиток (курси, семінари, тренінги)
- Опанування цифрових технологій (використання онлайн-платформ, ІКТ у навчанні)
- Можливість кар'єрного зростання (перехід на керівні посади, наставництво)
- Науково-дослідницька діяльність (участь у конференціях, написання статей, грантові програми)
- Розвиток педагогічної майстерності (ефективні методики викладання, робота з учнями)
- Міжнародні стажування та обмін досвідом (участь у міжнародних програмах, співпраця з іноземними колегами)
- Психологічна стійкість та емоційний інтелект (управління стресом, профілактика вигорання)
- Розширення професійної мережі (співпраця з колегами, участь у професійних спільнотах)
- Інклюзивна освіта та робота з різними категоріями учнів (адаптація навчання для дітей з ООП)

3. Методики самопрезентації та побудови особистого бренду

5. Чи потрібно молодим вчителям володіти навичками самопрезентації та розвитку особистого бренду?

- Так
- Частково
- Ні

6. Які інструменти особистого просування варто опанувувати? (оберіть відповідні варіанти)

- Створення професійного портфоліо
- Використання соцмереж для популяризації освітньої діяльності
- Публічні виступи
- Інше: _____

4. Цифрові технології в кар'єрному розвитку педагога

7. Які цифрові компетентності є необхідними для сучасного вчителя? (оберіть відповідні варіанти)

- Використання LMS-платформ (Moodle, Google Classroom тощо)
- Розробка цифрового контенту (відеоуроки, інтерактивні матеріали)
- Онлайн-викладання та дистанційна освіта
- Інше: _____

5. Психологічна готовність до змін у професійній діяльності

8. Чи важливі для вчителя навички адаптації до змін?

- Так
- Частково
- Ні

9. Які психологічні аспекти є найбільш критичними? (оберіть відповідні варіанти)

- Управління стресом
- Гнучкість та адаптивність
- Емоційний інтелект
- Інше: _____

6. Стажування та профільна освіта

10. Чи важливо впроваджувати профільну освіту та стажування для підготовки вчителів?

- Так
- Частково
- Ні

11. Які форми стажування Ви б рекомендували? (оберіть відповідні варіанти)

- Очне стажування у школах (безпосередня практика в освітніх закладах під керівництвом наставника)
- Дистанційне (онлайн) стажування (участь у вебінарах, онлайн-уроках, віртуальних спостереженнях)
- Змішане стажування (blended learning) (поєднання очної практики та онлайн-формату)
- Міжнародне стажування (участь у програмах обміну, навчання за кордоном)
- Стажування у приватних навчальних закладах чи альтернативних школах (знайомство з інноваційними підходами)
- Стажування на базі університетів чи науково-дослідних центрів (академічна спрямованість, педагогічні інновації)
- Дуальне стажування (поєднання навчання та практичної діяльності у школі)
- Проєктне стажування (робота над конкретним освітнім проєктом або експериментальними методиками)
- Менторське стажування (співпраця з досвідченим учителем, спільна робота та обмін досвідом)
- Інше: _____

7. Перспективи працевлаштування випускників

12. Які основні труднощі виникають при працевлаштуванні молодих вчителів? (відкрите питання) _____

13. Які зміни у підготовці майбутніх вчителів допомогли б краще відповідати потребам ринку праці? (відкрите питання)

Дякуємо за участь! Ваші відповіді допоможуть покращити якість підготовки майбутніх учителів.

Розділ 3.2

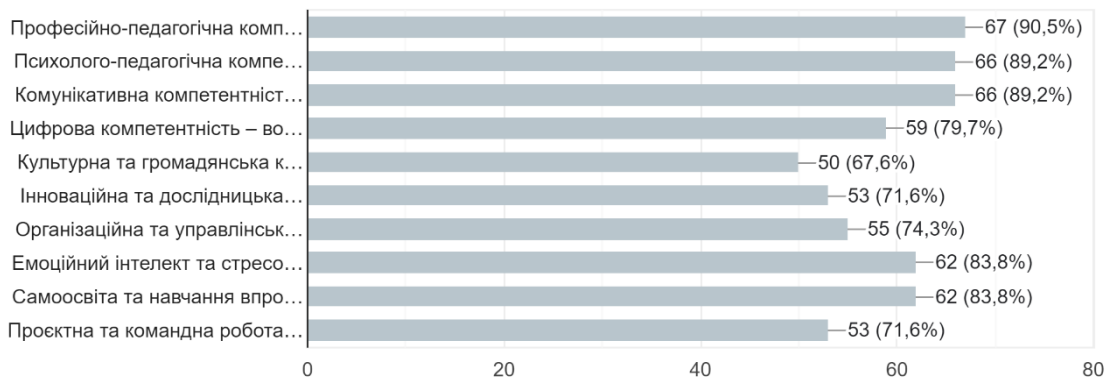
РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ РОБОТОДАВЦІВ

(графічне інтерпретування FAIR-даних)
<https://doi.org/10.5281/zenodo.14992993>

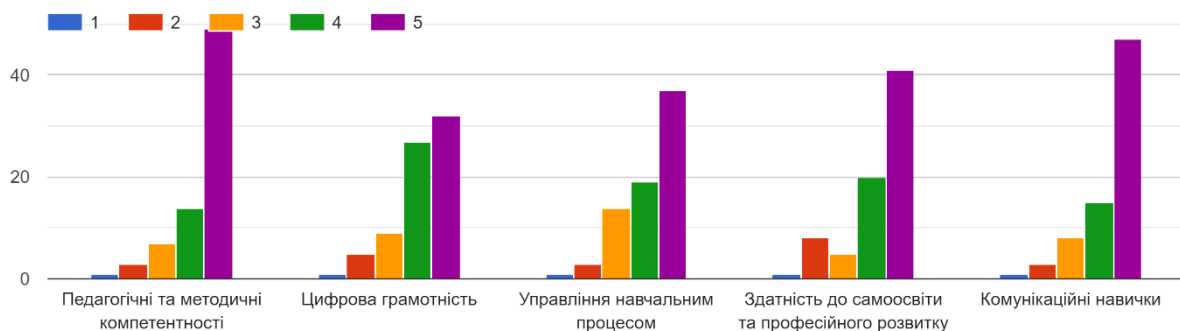
1. Вимоги до професійної підготовки вчителів

1. Які ключові компетентності повинні мати випускники педагогічних ЗВО? (оберіть відповідні варіанти)

74 відповіді

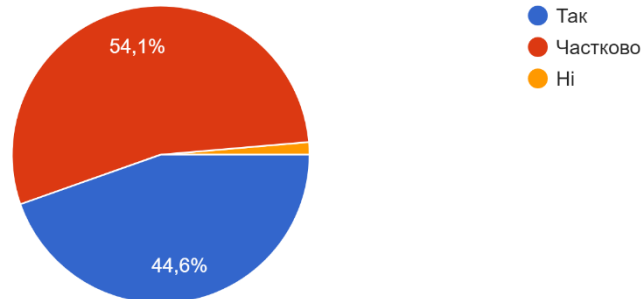
2. Оцініть важливість наступних навичок для успішної кар'єри молодого вчителя (за шкалою від 1 – неважливо до 5 – дуже важливо).

2. Кар'єрне планування і професійна мобільність

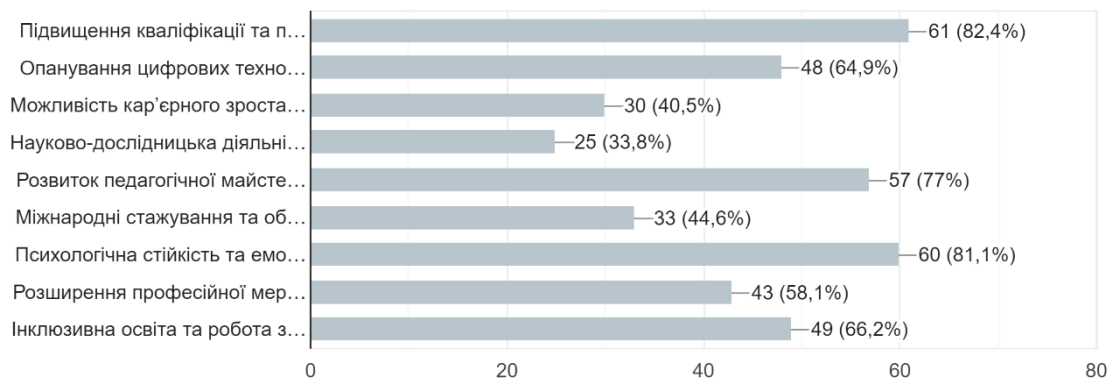
3. Чи важливо, щоб випускники володіли навичками кар'єрного планування?

74 відповіді

4. Які аспекти кар'єрного розвитку є найбільш актуальними для сучасного вчителя? (оберіть відповідні варіанти)

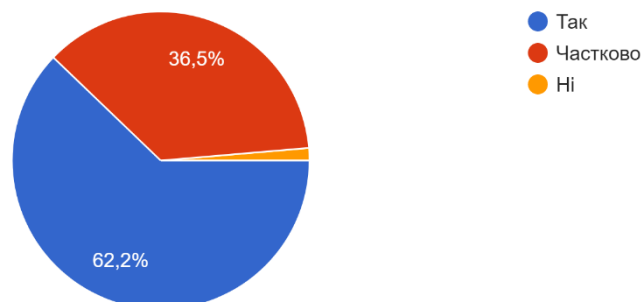
74 відповіді

3. Методики самопрезентації та побудови особистого бренду

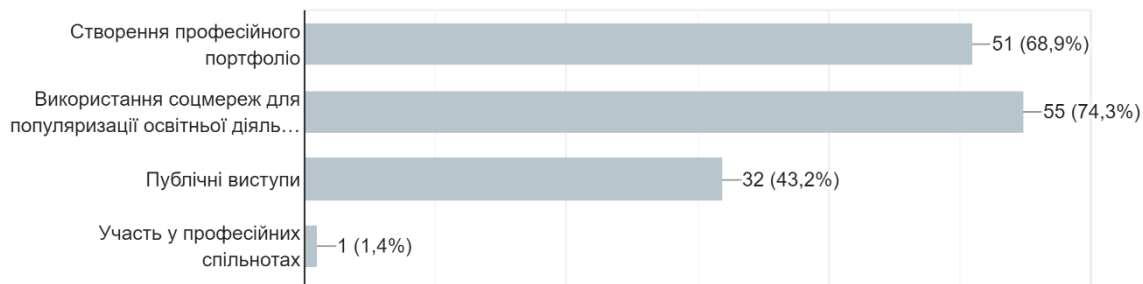
5. Чи потрібно молодим вчителям володіти навичками самопрезентації та розвитку особистого бренду?

74 відповіді

6. Які інструменти особистого просування варто опанувувати? (оберіть відповідні варіанти)

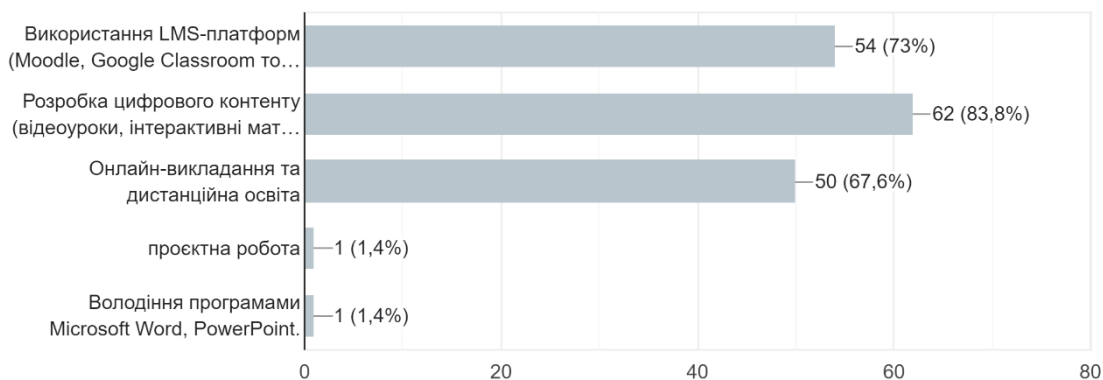
74 відповіді

4. Цифрові технології в кар'єрному розвитку педагога

7. Які цифрові компетентності є необхідними для сучасного вчителя? (оберіть відповідні варіанти)

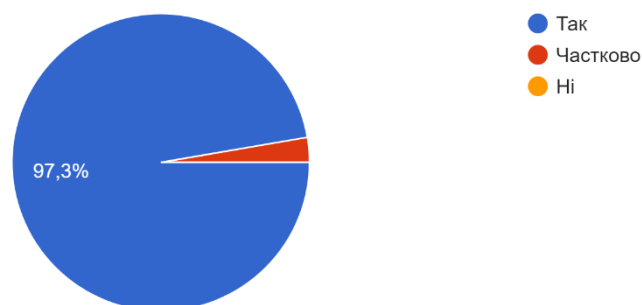
74 відповіді

5. Психологічна готовність до змін у професійній діяльності

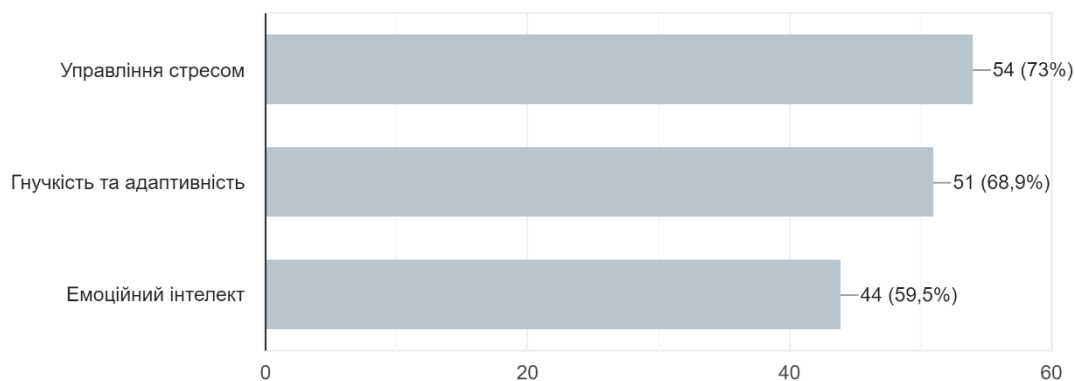
8. Чи важливі для вчителя навички адаптації до змін?

74 відповіді

9. Які психологічні аспекти є найбільш критичними? (оберіть відповідні варіанти)

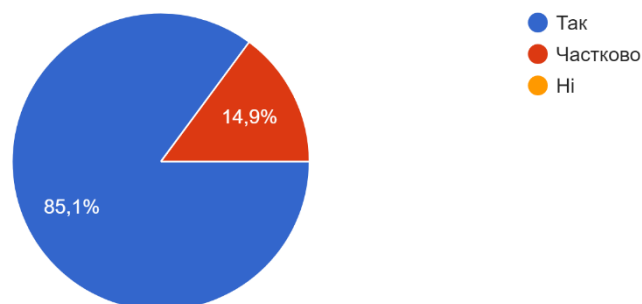
74 відповіді

6. Стажування та профільна освіта

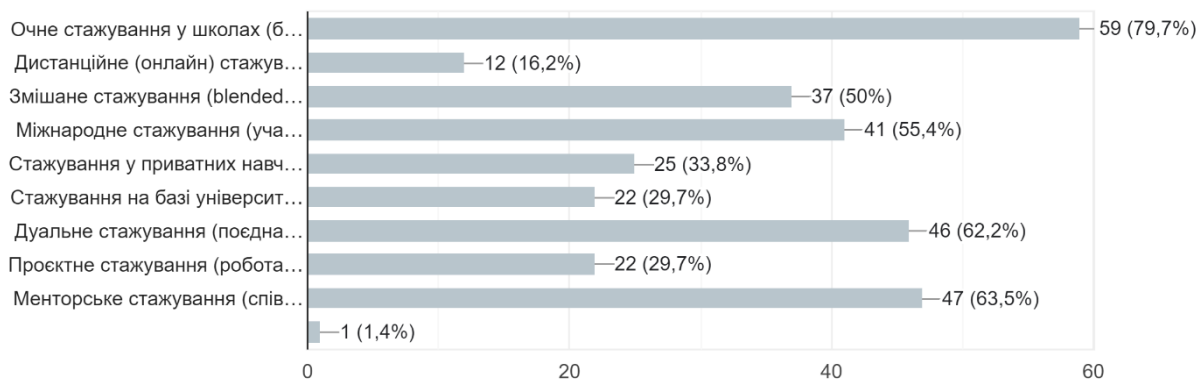
10. Чи важливо впроваджувати профільну освіту та стажування для підготовки вчителів?

74 відповіді

Які форми стажування Ви б рекомендували? (оберіть відповідні варіанти)

74 відповіді

7. Перспективи працевлаштування випускників

12. Які основні труднощі виникають при працевлаштуванні молодих вчителів? (відкрите питання)

68 відповіді

Досвід
Нестача практичних навичок
Відсутність практичних знань і навичок ведення уроків.
Низька заробітна плата.
Зарплата
Слабкі навички самопрезентації, дуже низька мотивації та зацікавленість до їх професії, відсутність розуміння індивідуального підходу до учнів
Низька заробітна плата, перевантаження
низька зарплата
Невпевненість в своїх силах.
Заробітна платня
Низька заробітна плата молодих вчителів
Невміння якісно спланувати навчальний процес, невміння заповнювати і вести документацію.
Відсутність пунктуальності, невчасне виконання обов'язків.
Молоді вчителі після закінчення не завжди працюють за фахом
Відсутність досвіду та наставника, який міг би допомогти освоїтися
Відсутність досвіду роботи, що знижує конкурентоспроможність на ринку праці. • Високі вимоги з боку роботодавців, особливо щодо практичних навичок .
Мала заробітна плати
Низький рівень заробітної плати
Знання з предмету є, методиками володіють, а не можуть працювати із класом, тримати увагу, дисципліну. Відчувають себе спеціалістами, але не відчувають себе вчителями.
Бажання молодого вчителя працювати на мізерну зарплатню
відсутність практичного досвіду
Відсутність вакансій, низька зарплата
Недостатній досвід роботи.
Відсутність мотивації
Мало практики
Робота з батьками
Відсутність навантаження
Недостатня оплата праці молодим вчителям.
Немає труднощів
Виникають такі труднощі: недовіра з боку колег, батьків (бо у молодого спеціаліста немає досвіду), недостатній досвід таймменеджменту у молодого вчителя (він часто не може впоратися з обсягом роботи).
Входження в новий колектив
Небажання працювати через низьку заробітну платню
Невідповідність з/п вимогам
На мою думку зараз немає проблеми влаштуватися на роботу вчителем.
Страх не виправдати очікування і свої і керівництва і батьків учнів.
Недостатній рівень практичної підготовки

Брак вакансій. Відсутність практичного досвіду може викликати сумніви у здатності молодого вчителя ефективно виконувати свої обов'язки. Багато роботодавців віддають перевагу кандидатам з досвідом роботи, що ставить молодих вчителів у не вигідне становище.
Зарплата
Відсутні вільні вакансії.
низька заробітна плата
Найголовніше, щоб у молодого вчителя було бажання працювати
Відсутність або недостатня практика
На даний момент з працевлаштуванням немає, але вимагають деякі заклади досвід роботи не менше 1 року
Низька фінансова вмонтованість.
Заробітна плата
Доводиться перший рік щодня мотивувати, щоб після першої зарплати молодий спеціаліст не пішов з роботи
Низька мотивація вчителів
Налагодження комунікації з батьками. Низька заробітна плата. Недостатня психологічна підготовка (низька стресостійкість)
Без досвіду важко знайти роботу, а без роботи немає досвіду; - відсутність впевненості в своїх силах. - низька заробітна плата.
Без досвіду
Низька заробітна плата
Не повна ставка, маленька зарплата
Низький рівень комунікативної взаємодії
заробітна плата.
Малий розмір заробітної плати, неготовність працювати у складних умовах
У молодих спеціалістів наявний високий рівень страху перед взяттям відповідальності за життя, здоров'я та освіти дітей. Коли на вагах вибору професії педагогічної чи обслуговуючої (бариста, офіціант) інколи спробувавши себе на посаді вчителя або вихователя спеціалісти надають перевагу другому. Тому необхідно проводити пропаганду педагогічної професії серед молоді. Бути вчителем/вихователем круто та сучасно.
Компетентність
Відсутність подальшої кар'єрної перспективи
Труднощів немає
Заробітна плата молодого вчителя
Старші колеги дуже скептично та зверхньо ставляться до молодих вчителів, маючи сумнів у їх компетентності та вміннях навчити учнів, що нерідко є несправедливим, та дуже демотивує яскравих та талановитих фахівців будувати свою кар'єру у сфері освіти.
Низький зарплати
Низька заробітна плата для молодих вчителів без стажу і категорії
У молодих вчителів і у вчителів зі стажем можуть виникати труднощі - немає вакансій, бо іде скорочення класів.
Ніяких. Було б бажання працювати. Низька оплата праці.
Рівень заробітної плати,
Невміння застосовувати на практиці отриманні знання
Без досвіду роботи важко влаштуватися на роботу
Низька заробітна плата, відсутність заохочення

13. Які зміни у підготовці майбутніх вчителів допомогли б краще відповідати потребам ринку праці? (відкрите питання)

55 відповіді

Більше практики
Поглиблене вивчення методик та здобуття практичних вмінь
Практика
Збільшення заробітної плати
Гнучке надання (вибору способу) отримання практичних навичок.
Більше сучасних методик
Діджиталізація, розуміння індивідуального підходу до учнів, ПОВАГА до дітей (вчитель - це друг, товариш, і підтримка у досягненні цілей)
Практичні навички
Посилення практичної підготовки
гідна заробітна плата
Потреbam ринку праці - це ринок зарплат.
Розвиток навичок роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, конфліктологія, стресостійкість.
Необхідне обов'язкове наставництво досвідчених вчителів, психологічна підготовка
Часткове відсторонення від плану конспекту уроку для проведення занять. Більш відкрите спілкування з учнями.
Больший акцент на практику: Збільшення кількості педагогічної практики в реальних умовах роботи з дітьми, а не лише теоретичної підготовки.
Більше практики, щоб майбутній вчитель зрозумів, наскільки він готовий працювати в школі.
Обов'язкове відпрацювання на посаді за дипломом мінімум три роки
навички самопрезентації, лідерські навички; більше знань цифрових технологій
Обов'язкова очна практика в закладах освіти
Підвищена психологічна підготовка та збільшення годин на педагогічну практику.
Стажкування
Приділити більшу увагу інклюзивній освіті
Більше практичної складової(практика разом з дітьми)
Більше практичних занять.
Більше часу приділяти практиці в школах
Необхідне збільшення тривалості практики безпосередньо у закладах освіти.
Сучасні педагоги та мотивація
Практичний аспект
Більше практики в реальних закладах освіти.
Посилення практичної складової навчання. Формування soft skills та емоційної компетентності
Збільшити кількість годин педагогічної практики в школах, щоб студенти могли набути реального досвіду роботи з учнями. Запровадити ефективну систему наставництва, де досвідчені вчителі будуть ділитися своїми знаннями та навичками з молодими колегами. Розвивати цифрову грамотність студентів, щоб вони могли ефективно використовувати цифрові технології для самоосвіти та професійного розвитку. Навчати студентів методам управління стресом та запобігання професійному вигоранню. Запровадити програми підтримки для молодих вчителів, які допоможуть їм адаптуватися до роботи в школі.
Більш сучасні методи та більше практики

Більше практики в школі.
Гідна оплата праці.
Імплементація змін в теоретичній підготовці фахівців з урахування викликів та потреб реального ринку освітніх послуг
Вміння комунікувати з громадськістю . Піар менеджмент
Потреба в сформованості у випускника проєктувальної та психо-емоційної компетентностей.
Більше часу на стажування у школах і на більш ранніх етапах навчання; - моделювання реальних ситуацій (робота з класом, з батьками, розв'язання конфліктних ситуацій); - опанування методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, увагу приділити підготовці до роботи з дітьми з РДУГ, РАС, дислексією... - перехід від зазубрювання теорії до практичного застосування знань; - можливість навчання та стажування за кордоном.
1. Посилення цифрової грамотності – навчання використанню EdTech-інструментів, онлайн-платформ, інтерактивних технологій. 2. Практико-орієнтоване навчання – збільшення кількості стажувань, дуальна освіта, співпраця з реальними школами. 3. Розвиток soft skills – критичне мислення, емоційний інтелект, комунікація, робота в команді. 4. Гнучкість у викладанні – методики адаптивного навчання, персоналізація освітнього процесу. 5. Інтеграція педагогіки з менеджментом – навички організації освітнього процесу, управління класом, робота з батьками. 6. Підготовка до роботи в умовах криз – методи психологічної підтримки учнів, управління стресом, кризовий менеджмент. 7. Орієнтація на міждисциплінарність – поєднання різних наук для створення сучасних інтегрованих курсів. 8. Міжнародний досвід – обмінні програми, вивчення міжнародних освітніх практик
Практичне спрямування
Заохочення
Більше прктики
Заохочувати та мотивувати до діяльності. Психологічно готувати до можливих проблемних ситуацій та надавати варіанти їх вирішення
Подавати студентам інформацію відповідно до підвищення їхньої компетентності
Профільне навчання
Підвищення престижності професії та умов праці вчителя у школах різних форм власності на державному рівні
Залучення студентів до цікавих освітніх проєктів, відвідування закордонних закладів освіти та проходження стажування там
Зарплата як У депутата
Знання в області інклюзивної освіти
Практика у навчальних закладах.
Більше практики, вміння розробляти свої програми, кмз
Більше практичних навичек
Розвиток особистого бренду
Практика в школах (реальна)
Навички працювати з ШІ

Розділ 3.3

АНАЛІТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ ОПИТУВАННЯ РОБОТОДАВЦІВ

Аналіз результатів опитування роботодавців щодо розвитку професійної кар'єри вчителів дозволяє виявити ключові аспекти, які впливають на успішність молодих педагогів на ринку праці, а також визначити основні напрямки вдосконалення підготовки майбутніх вчителів. Опитування охопило різні аспекти професійної діяльності вчителів, включаючи ключові компетентності, навички, кар'єрне планування, цифрову грамотність, психологічну стійкість та інші важливі фактори.

За результатами опитування, роботодавці виділяють кілька ключових компетентностей, які повинні мати випускники педагогічних закладів вищої освіти. Серед них:

професійно-педагогічна компетентність – знання методик викладання, освітніх стандартів та програм.

психолого-педагогічна компетентність – розуміння вікових особливостей учнів, мотивація до навчання, педагогічна підтримка.

комунікативна компетентність – ефективне спілкування з учнями, батьками, колегами, використання сучасних комунікаційних технологій.

цифрова компетентність – володіння інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ), застосування онлайн-інструментів у навчанні.

організаційна та управлінська компетентність – вміння планувати навчальний процес, управляти класом, приймати педагогічні рішення.

емоційний інтелект та стресостійкість – здатність керувати емоціями, підтримувати психологічне здоров'я, розв'язувати конфлікти.

самоосвіта та навчання впродовж життя – готовність до постійного професійного розвитку, підвищення кваліфікації.

Ці компетентності є базовими для успішної роботи вчителя, і їх розвиток має бути основним фокусом у підготовці майбутніх педагогів.

Більшість респондентів вважають, що навички кар'єрного планування є важливими для вчителів. Серед найбільш актуальних аспектів кар'єрного розвитку виділяють:

1. Підвищення кваліфікації та професійний розвиток (курси, семінари, тренінги).

2. Можливість кар'єрного зростання (перехід на керівні посади, наставництво).

3. Науково-дослідницька діяльність (участь у конференціях, написання статей, грантові програми).

4. Розвиток педагогічної майстерності (ефективні методики викладання, робота з учнями).

Також роботодавці підкреслюють важливість навичок самопрезентації та розвитку особистого бренду для вчителів. Це включає створення професійного портфолію, використання соціальних мереж для популяризації освітньої діяльності та публічні виступи.

Результати опитування показують, що для успішної кар'єри вчителя необхідно розвивати як професійні, так і особистісні навички. Роботодавці очікують від молодих вчителів високого рівня педагогічної майстерності, цифрової грамотності, комунікативних навичок та психологічної стійкості. Для підготовки конкурентоспроможних фахівців необхідно збільшити кількість практичних занять, впровадити ефективну систему наставництва та забезпечити підтримку молодих вчителів на початку їхньої кар'єри.

Довідкове видання

**РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ ВЧИТЕЛЯ:
результати опитування студентів, викладачів закладів вищої освіти
та стейкхолдерів системи освіти
(звіт)**

Формат 60x84/8.

Авт. арк. 2,14.

Видавець і виготівник:

Інститут професійної освіти НАПН України.

Підтвердження внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції:

серія ДК № 3805 від 21.06.2010 року